

SPLOŠNI TEDENSKI PREGLED

NARODNO OBRAMBA

Predsednik Truman je pretekli teden poslal kongresu svoje priporočilo za vzpostavitev departmanta narodne obrambe, v katerega področje bi spadale vse panoge oborožene sile, to je armada, mornarica in letalstvo. Sedaj imamo vojni departament za armado in mornariški departament za mornarico, letalstvo pa visi nekako med obema. Po predsednikovem priporočilu bi narodno obrambo tvorili trije enakopravni deli, armada, mornarica in letalstvo, s skupnim tajnikom in posameznimi podtajniki za tri panoge. Verjetno je, da bo predsednikovo priporočilo sprejeto, dasi bodo prej v kongresu delge debate.

DELEGATI IZBRANI

Za Zedinjene države so že izbrani delegati za prvo zborovanje Organizacije združenih narodov, ki se bo pričelo 10. januarja. Delegatov in namestnikov je devet, med njimi bivši državni tajnik Edward E. Stettinius, ki bo obenem ameriški delegat v osrednjem koncilu, in Mrs. Eleanor Roosevelt, vdova po pokojnem predsedniku Rooseveltu. Delegati pripadajo obema političnima strankama. Senat je tozadevno predsednikovo imenovanje soglasno potrdil.

STAVKOVNA SITUACIJA

Stavkovna situacija v avtni industriji je v splošnem nespremenjena. Predsednik Truman je imenoval posebno stavkovno komisijo, ki naj preišče fakte in poda svoja priporočila. Po predsednikovem mnenju bi morala ta komisija imeti tudi pravico vpogleda v knjige in profite avtomobilskih družb, čimur pa se družbe z vso silo upirajo. V to svrhu pa bi moral kongres sprejeti posebno postavko, za kar pa še ni bližnjih izglede.

PATTON UMRL

V bolnišnici v Heidelbergu, Nemčija, je 21. decembra umrl general George S. Patton, star 60 let. Podlegel je posledicam poškodb, ki jih je dobil v avtomobilski koliziji dne 9. decembra. Patton se je izkazal za izredno sposobnega in drznega poveljnika ameriške tretje armade, ki je prav pred enim letom pomagala ustaviti zadnjo nemško ofenzivo izven nemških mej, nakar je z izredno brzino prodrla globoko v Nemčijo. Patton se je izkazal za zmognega poveljnika že prej, v Afriki in Italiji. Ironija usode je, da je sredi tisočih vojnih nevarnosti ostal nepoškodovan, in je padel v mirnem času kot žrtev prometne nesreče. Pokopan bo pri mestu Ham v Luksemburgu na vojaškem pokopališču poleg drugih padlih borcev ameriške tretje armade.

ZA AVTOMOBILISTE

Z novim letom bo odpadlo racionaliranje avtomobilskih obročev ali pneumatik. Produkcija obročev je tako velika, da bo zadostila zahtevam. Vojno racionaliranje je s tem skoro pri koncu. Samo sladkor bomo še dobivali po odmerkih.

OSTRA ZIMA

Ostrá zima z obilico snega je obhela deželo od atlantske obale do Kansasa ter od kanadske meje do Virginije. Sneg znatno

(Dalje na 6. strani)

STANOVNA KRIZA

Iz vseh delov Zedinjenih držav slišimo pritožbe o velikem pomanjkanju stanovanj. Sicer je bilo pomanjkanje stanovanj obdajno ves čas tekom vojne, toda takrat se je do znatne mere pripisovalo navalu delavcev v mesta z vojnimi industrijami. Tekom vojne so ljudje tudi marsikaj potrpeali pač z ozirom na vojne razmere, češ, vojna je prva, vse drugo naj čaka.

Kmalu po koncu vojne so bile restrikcije na vojni material ukinjene in nekako splošno mnenje je bilo, da se bo pomanjkanju stanovanj hitro odpomoglo. To upanje je bilo seveda pretirano, ker v nekaj mesecih se ne more nadomestiti vsega, kar je bilo v štirih letih zamujenega. Tekom vojne je bilo zgrajenih zelo malo pravih stanovanjskih hiš, ako odštejemo zasilne hišice in kabine, ki so bile zgrajene okoli novih tovarn za stanovanja delavcev. Nekateri teh tovarn zdaj počivajo in stanovalci so se iz zasilnih hiš izselili, posebno v kraljih, kjer so take tovarne oddaljene od večjih mest. Stare stanovanjske hiše v mestih so se postarale in nekatere tudi razpadle, ker tekom vojne ni bilo niti dovolj materiala niti dovolj delavcev za nujne poplave.

Iz vojnih sil je bilo zadnje mesece odpuščenih okoli štiri milijone vojakov, mnogo med njimi oženjenih, ki iščejo stanovanj na novo. To je stanovanjsko krizo povečalo.

Stavbinska industrija situacija ni mogla ali ni znala rešiti. Ko so bile vladne restrikcije za stavljen material ukinjene, so stavbeniki začeli najprej graditi zgradbe višjih cen, pri katerih je več zasluzka, kot na primer nove tovarne, salune, keg-ljišča, gasolinske postaje itd. Tega stavbenikom z njihovega stališča ni zameriti, ker vsak rajši dela tam, kjer je več zasluzka oziroma dobička. Tako se privatna podjetnost v nenormalni povojni situaciji ni obnesla. Kljub temu je v finančnih krogih odpor proti sugestijam, da bi vlada direktno posegla v situacijo z gradnjo stanovanjskih hiš po primeroma nizkih cenah. Vendar postaja z vsakim dnem bolj jasno, da bo morala vlada vzeti zadevo v roke. Do tega bo prišlo toliko prej, kolikor bolj bodo vpili vojni veterani brez stanovanj.

Nedavno je administracija v Washingtonu spet uveljavila restrikcije na stavljen material v toliko, da je določila, da se more 50% stavbenega materiala porabiti za gradnjo stanovanjskih hiš do 10 tisoč dolarjev vrednosti in le ostalih 50% za druge gradnje. Da li bo to dosti pomagalo, je dvomljivo. Le malo je odpuščenih vojakov in drugih stanovanj potrebnih državljanov, ki bi mogli investirati v stanovanje 10 tisoč dolarjev ali plačevati najemnine v takih hišah. Stavbeniki pa ne bodo gradili hiš po pet ali šest tisoč dolarjev, iz tnostavnega razloga, ker pri stavbah višje cene več zasluzijo. Tako bodo tako zvani mali ljudje ostali približno tam, kjer so bili.

Za prvo silo nekatera mesta in države prevažajo zapuščene zasilne hišice in kabine, ki so bile zgrajene okoli tovarn vojne materiala, v mesta. Ponekod preurejajo za privatna stanovanja tudi vojaške barake velikih taborišč, ki so zdaj prazna. To bo nekoliko pomagalo za prvo

(Dalje na 2. strani)

Brezdomovinci kra- ljjevske vrste

V Londonu zdaj vedrijo samo še trije brezdomovinski ali zamejni kralji. Grški kralj Jurij, ki še vedno ne ve, če se bodo kdaj vremena dovolj zjasnila, da se vrne v Grčijo, stanuje v hotelu Claridge. Največja zabava mu je baže obiskovanje zverinjak.

Zamejni jugoslovanski kralj Peter tudi stanuje v hotelu Claridge. Registriran je kot Mr. Peter Karageorgevich in bo skoro gotovo to ime obdržal za v bodoče. Kot znano, je jugoslovanska ustavodajna skupščina takoj v svojem prvem zasedanju, 29. novembra, sprejela določbo, da je nova Jugoslavija republika in da so ukinjene vse kraljevske pravice dinastije Karadževićev.

Zamejni albanski kralj Zog tudi živi v Londonu. Zabava se z igranjem biljarda. Na povratek v Albanijo menda ni nikdar dosti računal in novo izvoljeni albanski parlament ne kaže nikakega razpoloženja, da bi ga poklical nazaj.

Na nekem veleposelstvu blizu Geneve v Švici živi belgijski kralj Leopold, ki ga je belgijski parlament obdolžil sodelovanja s Hitlerjevo Nemčijo in mu prepovedal povratek v Belgijo. Leopold vsekakor upa na povratek v Belgijo in pripravlja dokumente, s katerimi bo skušal dokazati, da ni sodeloval z Nemčijo.

V Švici prebiva tudi princ Albert, tretji sin bivšega nemškega cesarja Wilhelma. On za dogleden čas nima nikakega upanja za povratek v Nemčijo. Vsekakor pa se zdi, da tudi Švicarji niso posebno zadovoljni z njim, ker je bil nedavno primoran se izseliti iz enega hotela v drugega.

Avstrijski prestolonaslednik, nadvojvoda Otto, je nedavno po

O PRVEM SNEGU

Mnoge ljudi navduši prvi sneg s svojo nežno belino, ki izpremeni pokrajino v nekako bajno, skoro pravljico deželo. Posebno so prvega snega veseli otroci, ker jim prinaša nove lepote in nove zabave. Te snežne lepote pa morejo uživati le ljudje, ki so gorko oblečeni in imajo gorka stanovanja. Za one, ki teh udobnosti nimajo, prinaša prvi sneg le povečane skrbi in trpljenje. Tega se je zavedal urednik lista "Joliet Herald-News," ki je v članku o prvem snegu zapisal med drugim tudi sledeče:

"Vsekakor, to leto nam prve snežinke prinašajo več slutenj kot razvedrila. Spominjajo nas milijonov ljudi v Evropi, ki so brez strehe. Posebno tretjine prebivalstva Poljske, ki iščejo podzemeljskih jam in zakopev za streho; ali 25 milijonov Rusov, ki so brez strehe in doma vsled nemške invazije; ali mrzlih hiš Anglije, kamor se vračajo trdni vojni veterani; ali od mraza premrlih prstov in rok Grkov in Jugoslovancev, ki skušajo na novo zgraditi svoje poškodovane vasi; ali ozebljih nožic francoskih otrok; ali ledeno mrzle vode, s katero nizozemske gospodinjere perejo in pomivajo; ali trpljenja, ki ga bo prva polovna zima prinesla sestradanim in bolnim ljudem preko vse Evrope in tudi na Kitajskem.

"Da, prvi sneg je prijetno gledati od znotraj ven—če pozabimo, da jih je toliko, ki gledajo od zunaj notri."

(Dalje na 2. strani)

INFLUENZA NA POHODU

(Piše dr. F. J. Arch, vrhovni zdravnik Ameriške bratske zveze.)

Influenza je zelo nalezljiva bolezen, ki ni posebno izbirčna niti glede starosti niti glede spola. Točasno se pojavlja v lahki obliki preko nekaterih vzhodnih delov dežele. Značilnost sedanje influence so glavobol, smrkavost, ščegetajoč kašelj ter bolečine v križu in splošno po telesu; vse to spremlja znatna vročina. Pojavi se nenadoma in traja le dva do tri dni. Ako se ne pridruži komplikacije, izgine sama v omejenem času. Nevarne komplikacije morejo biti vnetje sapnika in pljučnica. Razširja se z direktnimi stiki z okuženimi osebami.

Zdi se, da se je v zadnjih letih pojavilo največ primerov influence v mesecu decembru. Hitre spremembe v temperaturi, ljudske gneče, mrzlo in mokro vreme, preutrujenost in nepravilne razvade v prehrani direktno pomagajo k pojavom te bolezni. V tej sezoni se zdi, da so največji vzroki v dnevnih gnečah na cestno-železniških karah in busih.

Dasi ta bolezen sama na sebi ni zelo nevarna, je neprijetna, in se jo more preprečiti z enostavnim upoštevanjem higijenskih pravil. Ne obiskujte prijateljev, ki so resno bolni. Izogibajte se gneč in prezakurjenih prostorov, živite redno, ne delajte do preutrujenosti in privoščite si redno osem do deset ur spanja. Bodite zmerni ali sploh opustite rabo tobaka in alkohola, uživajte dosti citronovega sadja, toda ne prenažite se.

Kadar greste na prosto, oblecite se gorkeje in posebno zavaruje vrat in prsa. V vetrovnem in mrzlem vremenu. Pazite, da boste imeli suhe noge s tem, da nosite galose v deževnem ali snežnem vremenu. Na kratko, vodi naj vas zdrava pamet in previdnost v skladu s modernim higijeno.

S preprečenjem lahke infekcije moremo preprečiti bolj nevarne komplikacije. Pri prvih pojavih bolečin, glavobola, bolečin v križu in zvišane telesne temperature, pokličite zdravniika.

SLOVENSKE VESTI

Federacija društev Ameriške bratske zveze v zapadni Pennsylvaniji bo zborovala v nedeljo 30. decembra v Pittsburghu. Zborovanje se bo vršilo v Slovenskem domu na 57. cesti in se bo pričelo ob eni uri popoldne.

Veslovanski odbor v San Franciscu, California, priredi Silvestrovo zabavo z bogatim programom na večer 31. decembra. Čisti dobiček priredbe je namenjen v podporo potrebne prebivalstvu Jugoslavije, Češkoslovaške in Rusije. Prostor prireditve: San Francisco Civic Auditorium.

V uredništvu Nove Dobe se je pretekli teden oglašil dr. Anthony L. Garbas, znani slovenski zobozdravnik in bivši prvi urednik angleških strani Nove Dobe. Dr. Garbas je služil v ameriških vojnih silah 29 mesecev, kot vojaški zobozdravnik in je kot tak dosegel čin stotnika. Bil je v raznih krajih Francije, Luksemburga, Nemčije in celo Češkoslovaške, ter ve marsikaj zanimivega povedati iz tistih krajev. Častno odpuščen iz vojaške službe, zdaj spet ordinira v

(Dalje na 2. strani)

Prijetnosti potovanja po Evropi

V teh časih potovanje ni prijetno niti v Zedinjenih državah zaradi gneč in raznih drugih fizičnih neudobnosti, ki so v povojnih razmerah neizogibne. Da so potovanja po Evropi še neprimerno bolj neudobna, si je vprico neurejenih razmer lahko predstavljati. O takih neprilikah je nedavno poročal v Cleveland Pressu reporter Theodore Andrica iz Rima.

Kakor je bilo v tem listu že svoječasno poročano, je Mr. Andrica obiskal Italijo, Slovensko Primorje, Jugoslavijo in Češkoslovaško. Od tam se je namenil v Bukarešto, glavno mesto Rumunije. Pri tem je značilno, da se je iz Češkoslovaške, ki je primeroma blizu Rumunije, moral vrniti nazaj v Rim, da tam dobi dovoljenje in prilike za potovanje v Rumunijo. Iz tozadevnega zanimivega članka je v naslednjem navedenih nekaj značilnih izrpkov.

"Sledite mi v mojih poskusih odpotovati iz Rima v Bukarešto, kar pomeni šest ur letskega poleta.

"Najprej sem moral vprašati za dovoljenje zavezniško kontrolno komisijo v Bukarešti. Po nekoliko zamudi je dovoljenje prišlo v Rim, pa se je nekje zametalo in se je končno našlo v ameriskem poslanstvu.

"Zdaj si je bilo treba nabaviti vozni listek, kar pa ni enostavna reč. V Bukarešto ne vodi ameriška letalska črta, ampak angleška. Najprej je bilo treba izpolniti štiri forme na ameriskem poslanstvu v svrhu nabave potrdila, da je prospektivni potnik O. K. S tem pismom je bilo treba hoditi 15 blokov, do britiskega glavnega stana in tam izpolniti nadaljnje štiri forme. Na podlagi tega mi je bilo izdano potovalno dovoljenje.

"Od tam je bilo nadaljnih pet blokov hoda do potovalnega urada, kjer je bilo treba izpolniti nadaljnje forme in dobiti potrebne pečate na listine. Tam človeka tudi vprašajo, kake vere je

(Dalje na 2. strani)

RAST PREBIVALSTVA

Večino povojne Evrope straši padanje rojstev in velika umrljivost prebivalstva. V Italiji, kjer se izmed vseh latinskih dežel prebivalstvo najbolj množi, je umrljivost med otroki velika. Izmed vsakih desetih otrok umrjejo trije, predno dosežejo starost enega leta.

V Franciji število rojstev že delj časa pada. Od leta 1939 se je število prebivalstva znižalo za 1,250,000. Ako se bo število prebivalstva manjšalo po sedanjih meri, bo število prebivalstva Francije leta 2000 padlo na 22 milijonov. Današnje prebivalstvo Francije se ceni na 40 milijonov.

V Angliji, kjer je v prvih letih vojne prebivalstvo narasčalo, je število rojstev spet pričelo padati. Danes ima Anglija okrog 45 milijonov prebivalcev, toda, ako bo število prebivalstva padalo po sedanjih meri, se bo do leta 2045 znižalo na 14 milijonov.

V Rusiji se je v prvih devetih mesecih tekočega leta število rojstev dvignilo za 35% v primeru z enakim razdobjem v preteklem letu. Računa se, da bo prebivalstvo Rusije leta 1970 doseglo 250 milijonov. Za Zedinjene države se pričakuje, da bo prebivalstvo v letu 1970 doseglo 150 milijonov.

PROTISLOVJA IN ZMEDE

Staro leto odhaja v zgodovino sredi čudovitih protislovij in sijajnega nereda. Ni čuda, da pesimisti obupujejo nad usodo Amerike in človeštva sploh. Tako so črnogledi obupavali nad usodo narodov in človeštva že pred stoletji in tisočletji, posebno v prehodnih dobah iz propadajočega sistema v novega. Toda civilizacija ni propadla, četudi je bila morda nekaj časa zatirana, in človeštvo ni hotelo propasti. Marsikaj starega in morda v svojem času dobrega je propadlo, toda iz ruševih so planile zdrave sile, ki so navadno ustvarile nekaj boljšega.

Ves svet je dandanes v dobi velikega presnavljanja, pa če je komu ljubilo ali ne. Zdi se, da prihaja doba tako zvanega malega človeka, doba, ki mu gre po njegovih zmognostih, produktivni sili in številu. Privilegirani sloji se temu seveda z vsemi štirimi upirajo, kar je logično in razumljivo. Bilo je vedno tako, kadar so zatirane ali zapostavljane ljudske množice zahtevale svoje človeške pravice. Taki boji neizogibno prinašajo nered, zmešnjave in najrazličnejša protislovja.

Vzemimo na primer sedanjo stavkovno situacijo v naši deželi. Mnogo produktov za civilne potrebe manjka na trgu, toda kapital v večini primerov neče dovoliti v boljše plače delavcev, kljub temu, da so bili njegovi vojni dobički ogromni. Naj občinstvo čaka na potrebne produkte, naj delavci stavkajo; kapital sedi na polnih denarnih vrečah in brani svoje "pravice." Poudarja se celo, da bo kapital v finančnem oziru na boljšem, če nekaj časa ničesar ne producira. To da se bo več kot pokrilo z davki na odvečne profite, ki jih ne bo treba plačati. Protislovje prvega reda, vendar je tako.

Protislovja, ki so nam povprečnim zemljanom povsem nerazumljiva, se dogajajo tudi na svetovni pozornici. Vojna za demokracijo je oficioelno končana s sijajno zmago. Toda 70 milijonov Indonezijcev se ne sme otresti nadvlade sedem milijonov Nizozemcev. To ne bi bilo v skladu s kolonialno politiko Anglije. Ako se nizozemske kolonije osamosvojijo, bi morda tudi britiška kolonialna ljudstva prišla na slično idejo. Tega pa Anglija ne sme dovoliti, četudi ji načeluje tako zvana napredna laboristična vlada. Zato britiške čete pobijajo indonezijske "upornike" in kaznujejo vasi domačinov z letalskimi bombami, kakor so pred nekaj leti delali Mussolinijevi junaki v Etiopiji.

Najlepše pri tem pa je, da se britiški poveljniki pri tem poslužujejo tudi na Javi nahajajočih se japonskih čet. Te čete bi morali Angleži razorožiti, mesto tega pa so te svoje in naše večerajšnje sovražnike vpregli v vojno na svoji strani, proti indonezijskim domačinom, ki se borijo za svojo svobodo in neodvisnost. To dela tista Anglija, ki se tako širokousti s svojo demokracijo. Če to ni protislovje, potem ne vemo, kaj bi bilo.

Za svoja kolonialna podvzeta potrebuje seveda Anglija mnogo denarja, in tega naj ji da demokratska Amerika. Samo okrog štiri tisoč milijonov dolarjev. Sicer ima Anglija, kot piše ameriški ekonomist Henry J. Taylor, v Zedinjenih državah

(Dalje na 2. strani)

Vsak po svoje

Proti koncu leta včasih zmanjka vsega, tudi idej. Kolo-
na pa je treba napolniti, zato si je vaš poročevalec nameraval privoščiti influenco, kakor si ona njega poljubno privošča. Toda, ker je naš vrhovni zdravnik napisal poučen članek o tej pošastni, se vaš poročevalec skromno umakne v ozadje kot ponižna pasja vijolica. S profesionalci se ne grem meriti, ampak jih poslušam; posebno zdravnike. In tako priporočam drugim. Poslušajte jih, če nečete zboleti ali če hočete ozdraviti.

Drugače pa se v teh časih ne izplača pisati o influenci, ker se zdi, da je postala del narodne bitnosti. Zdi se ne vpraša, kdo je imel ali kdo ima flu, ampak, kdo je nima oziroma je še ni imel. Zato, v teh časih, ko ima ali je imel flu skoro vsak lokalni državljani, ni to več nikakoli odličnost. Kaj se ve, morda bodo v dogledni bodočnosti tiste, ki še niso imeli flu, začeli zmerjati s komunisti! Zato, menda, ima flu celo sosedova mačka. Naša mačka je nima iz enostavnega razloga, ker mačke ne premoremo. O mačkih bomo pa govorili po noveletnih praznikih.

Reporter Andrica poroča iz Češkoslovaške, da se je nedavno vozil od Prage v Bratislavo z brzdavkom "Slovenska strela." Razdaljo 250 milj je omenjeni vlak prevozil v šestih urah. Zaradi te brzine ga Slovaki, ki sami sebe nazivajo Slovence, imenujejo "Slovenska strela." Seveda, naša prava slovenska strela je čisto nekaj drugega; posebno, kadar je spusti v svet kak čvrsti Kraševac.

Narodni varnostni koncil je nedavno objavil statistiko, ki kaže, da so v štirih letih vojne prometne in druge nesreče v naši deželi zahtevale več žrtev, kot so jih utrpeli naši vojaki na raznih frontah. In nedavno smo čitali, da je bil v avtomobilski koliziji v Nemčiji zelo nevarno poškodovan general George Patton. Omenjeni general se je udeležil največjih ofenziv v Franciji in Nemčiji, ne da bi se mu bilo kaj zgodilo. V mirnem času pa je bil poškodovan tako, da bo najbrž ostal invalid za vse življenje. To kaže, da je mir včasih nevarnejši kot vojna.

V starem kraju je bilo vsako četrto leto hroščje leto. Nekaj časa so hrošči objestno rojili, potem pa so drug za drugim mizerno pocepali. Letos so imeli v Evropi kvizlinško leto. To sklepamo iz velikega števila kvizlingov, ki so že pocepali.

V uradnem in poluradnem Washingtonu se mnogo proteštira, ker baje vlade nekaterih evropskih držav ne marajo ameriških reporterjev v deželo. Tega da so krivi diktatorski režimi. Morda je tako, toda mi smo debeli prijatelji s kitajsko Čiang-Kajšekovo vlado, ki je sto procentno diktatorska. In pomagamo ji z živili, z denarjem, z vojnimi potrebščinami in še na druge načine. To kljub temu, da je Čiang-Kajšek nedavno iztiril več poštenih ameriških korespondentov iz dežele. Naša demokracija je čudovita dama.

V juliju letošnjega leta je bilo v ameriških vojnih silah 1,540 generalov. Do 31. decembra se bo to število znižalo za 500 in

(Dalje na 2. strani)

NOVA DOBA

GLASILO AMERISKE BRATSKE ZVEZE

Lastnina Ameriške bratske zveze

IZHAJA VSAKO SREDO

Cene oglasov po dogovoru

aročnina za člane 72c letno; za nečlane \$1.50; za inozemstvo \$2

OFFICIAL ORGAN

of the

AMERICAN FRATERNAL UNION, Inc., Ely, Minn.

Owned and Published by the American Fraternal Union, Inc.

ISSUED EVERY WEDNESDAY

Subscription for members \$72 per year; nonmembers \$1.50

Advertising rates on agreement

Naslov za vse, kar se tiče lista:

NOVA DOBA 6233 St. Clair Ave. Cleveland 3, Ohio

VOL. XXI. 104 NO. 50

Leto velikih dogodkov

Leto 1945, ki bo v nekaj dneh zaključeno, bo ostalo zapisano v zgodovini kot leto velikih in važnih dogodkov. Noben bodoči zgodovinar se ne bo mogel izogniti leta 1945; vsak se bo moral ustaviti pri njem iz enega ali drugega vzroka.

Američani smo pričeli novo leto 1945 z upanjem na skorajšen poraz sovražnikov, toda razmere na bojnih frontah so bile take, da se je moglo pričakovati še doolge vojne. Velika nemška ofenziva v Belgijo in Luksemburg, ki se je pričela v decembru, je bila ustavljena, in pred koncem januarja so bili Nemci vrženi nazaj iz vsega začasnega zavzete- ga ozemlja.

Dne 20. januarja je bil Franklin D. Roosevelt četrtič inavguriran kot predsednik Zedinjenih držav; to je bilo prvič v zgodovini Zedinjenih držav, da je bil kak predsednik izvoljen za več kot dva zaporedna termina.

V januarju so ruske armade z veliko ofenzivo pregnale Nemce iz Poljske in se zagrizle v samo Nemčijo.

V začetku februarja so ameriške čete zavzele Manilo, glavno mesto Filipinov. V prvi polovici marca so ameriške čete udrlje preko reke Rene pri mestu Remagen v Nemčiji.

Dne 12. aprila je v Warm Springsu, Georgia, nenadoma umrl Franklin D. Roosevelt, predsednik Zedinjenih držav. Istega dne je bil zaprisežen za predsednika dotedanji podpredsednik Harry Truman.

Dne 13. aprila so bili Rusi na Dunaju.

Dne 25. aprila se je v San Franciscu sešla konferenca zastopnikov Združenih narodov, ki je zborovala do 26. junija; tam je bil sestavljen in sprejet carter za mednarodno vzdrževanje poštenega in trajnega miru.

Dne 26. aprila so zavezniki presekali Nemčijo na dvoje, ko so ameriške in ruske armade prisle skupaj v mestu Torgau ob Labi.

Dne 28. aprila so italijanski partizani likvidirali diktatorja Mussolinija. V drugi polovici aprila je bila že polovica Berlina v ruski posesti.

Dne 1. maja je hamburski radio naznanil smrt Hitlerja.

Dne 8. maja je bila uradno naznanjena brezpogojna podaja Nemčije. Osvobojena je bila vsa Jugoslavija, kakor tudi Julijska Krajina s Trstom.

Dne 26. julija je bilo naznanjeno, da je pri prvih po- vojnih volitvah v Angliji zmagala laboritska stranka in da je ministrskega predsednika Churchilla nadomestil Clement Attlee.

Konferenca med Trumanom, Stalinom in Attleejem v Potsdamu je sestavila in poslala ultimatum Japonski dne 2. avgusta. Dne 6. avgusta je naznanil predsednik Tru- man, da je bila vržena prva atomska bomba na Japonsko.

Dne 14. avgusta je bilo uradno naznanjeno iz Wash- ingtona, da se je Japonska brezpogojno podala. To se mo- re smatrati za konec druge svetovne vojne.

Pred sodnim tribulanom, ki ga tvorijo zastopniki Zedi- njenih držav, Rusije, Anglije in Francije, se je dne 20. no- vembra pričela obravnava proti 20 glavnim nacijskim ve- ljakom v Nuernbergu, Nemčija.

Dne 29. novembra je novoizvoljena jugoslovanska usta- vodajna skupščina proglasila Jugoslavijo za federativno ljudsko republiko.

Dne 15. decembra so se sešli h konferenci v Moskvi zunanji ministri Zedinjenih držav, Rusije in Anglije.

AMERIŠKA BRATSKA ZVEZA

Aktivnosti Ameriške bratske zveze so bile vsled voj- nih razmer omejene, kljub temu organizacija ni nazadova- la, ampak je napredovala. V mesecu aprilu je dosegla šte- vilo 10,094 članov v mladinskem oddelku, kar predstavlja večje število članov v mladinskem oddelku kot kdaj prej.

Mnogo naših članov, ki so služili v vojnih silah Zedi- njenih držav, je bilo že častno odpuščenih, in nadaljni se vračajo v civilno življenje dan za dnem. Nekateri pa se ne bodo nikoli vrnili, ker so vključeni v tistem četrt-milijon- skem številu, ki so dali svojo življenja za našo svobodo in čast zvezdnate zastave. Njihovi sobratji in sestre jih bo- do obdržali v spoštljivem in častnem spominu.

Dne 31. decembra bo zaključena kampanja vpisovanja članov v mladinski oddelke, upamo, da častno za vsa dru- štva Ameriške bratske zveze

VSAK PO SVOJE

(Nadaljevanje s 1. strani)

do 1. julija 1946 za nadaljnih 500. Nekateri bodo poslani v ci- vil, drugim pa bodo sarže znižane. Vsekakor, zvezde bodo pa- dale.

V Zedinjenih državah so vse loterije in slične igre za dobitke legalno prepovedane, toda dovo- ljene so stave na konjske dirke. Sicer je to tudi neke vrste lo- terija, toda države, kjer se dir- ke vršijo, dobivajo od stav ve- like davke. Zato komodno poza- bimo, da so stave na dirke tudi loterije. In pri teh stavah se ne gre za niklje. V letu 1945 so ljudje v 18 državah, kjer se konjske dirke vršijo, stavili na različne konje \$1,306,514,314. Koliko so dobili, poročilo ne po- ve. Leto 1945 je bilo v znatni meri še vojno leto, in v tem času so ljudje zastavili nad tisoč mi- lijonov dolarjev na konje. Ali niso Američani čudni ljudje!

V Braziliji, največji ameriški republiki, je bila nedavno izvr- šena nekrvava revolucija in pred- sednik Vargas je dobil potni list. Mož se ni niti malo jezil, ampak se je umaknil na svojo farmo, odkoder je prijavil svojo kandidaturo za poslansko zbor- nico in kongres. Vodil ni nikake kampanje, pa je bil kljub temu izvoljen v obe zbornici. Vargas je bil neke vrste diktator, ven- dar se zdi, da ni bil preslab, ker mu volilci toliko zaupajo.

Nedavno je govoril na radio Edward C. Carter, predsednik Ameriške organizacije za ruski relief, ki je nedavno prepotoval mnogo Evrope, vključno znaten del Rusije. Od tam se je vrnil šele pred kratkim. Posebno zna- čilni sta bili dve njegovi izjavi: Da so nacifašisti povzročili v Rusiji večje razdejanje kot je skupno razdejanje v vsej ostali Evropi, vključno Nemčijo in Ita- lijo; da je 80% krvi, prelite za zavezniško zmago v Evropi, pre- lilo rusko ljudstvo. Vpriču tega bi kramarska Anglija hotela ko- mandirati, kako se sme Rusija zavarovati proti morebitnemu bodočemu nemškemu militariz- mu!

V teh mrkih in mrzlih zim- skih dneh se človeku zahoče, da bi se odtegnil zimski puščobi kam doli na naš sončni jug, v Florido, Louisiano, Arizono, Texas ali južno Californijo. In jaz bi šel takoj, če bi kot ame- riški državljani imel v Washing- tonu tak kredit, kot ga imajo Angleži. Saj ste čitali. Če ne bo naš kongres preveč nergal, bo Anglija dobila nad štiri tisoč mi- lijonov dolarjev posojila na dva procenta obresti. Prvih pet let ji ne bo treba plačati nikakih obre- sti. Predvidevano je, da bo An- glija odplačala to posojilo v let- nih obrokih do leta 2001. Če ga bo, seveda. Najlepše v tej pogod- bi pa je, da če bo Anglija kako leto v slabem finančnem polo- žaju, ji ne bo treba plačati obre- sti.

Če bi bil jaz tako dobro zapi- san v Washingtonu kot so An- gleži, bi si brez odlašanja izpo- sodil iz zvezne blagajne kakih 50 tisoč dolarjev, kar je prav za prav chicken feed napram \$4,500,000,000, ki so obljubljeni Angliji, in bi si kupil lepo opremljen chicken ranch neke na našem sončnem jugu. Tam bi kokedajšalo tisoče kokoši, ki bi producirale milijone jajc. V tem je denar po obstoječih cenah. Pr- vih pet let bi mi ne bilo treba plačati nikakih obresti, in, če bi bila kako poznejše leto jajčja kupčija neugodna ali če bi koka- ški štrajkale, bi enostavno pove- dal gospodom v Washingtonu, da ne morem ničesar plačati, in vse bi bilo ali right in v smislu pogodbe. Kokošjih pečenk in jajčjih pečenjakov ne bi stra- dal, in morda bi mogel še par duceatov zajcev gojiti po strani za izpremembo dijet. Seveda, če

bi do leta 2001 posojila ne od- plačal, bi Stric Sam zaplenil far- mo, kokoši in zajce. Toda do takrat bi bil jaz že na varnem v večnih loviščih.

General MacArthur, povelj- nik okupacijskih armad na Ja- ponskem, je odredil ločitev cer- kve od države. Ukazal je namreč, da v bodoče državna vera, šintoizem, ne sme dobivati nikake po- pore od države, ter naj se sama vzdržuje kot ve in zna. Značilno pri tem je, da ameriški general MacArthur ni in nikoli ni bil komunist.

Iz Washingtona poročajo, da bo iz Sredozemlja ta mesec pre- meščenih v Zedinjene države pet tisoč vojaških kaznjencev in na- daljne skupine bodo prišle v ja- nuarju in februarju. Koliko, ni povedano. To so ameriški voja- ki, ki so bili obsojeni na zaporne kazni zaradi raznih deliktov. S tem se ne jemlje kredita ameriški armadi, ampak se omenja le v dokaz, da je tudi v najbolj dis- cipliniranih armadah nekaj sla- bih karakterjev.

Znastveniki pravijo, da je sle- po črevo v človeškem sistemu nekaj povsem nepotreben osta- nek iz davnih dob človeškega ro- du. Naši predniki, ki so se hrani- li z divjimi sadeži in surovim mesom, da so potrebovali tisto postransko vrečko. Modernemu človeku pa je ne samo nepotre- ba, ampak dostikrat nevarna in jo je treba odstraniti z opera- cijo.

Drug prav tako bedast, četudi ne tako nevaren ostanek nekda- njih dni so gumbi na rokavih moških sukenj. Nihče ne ve, za- kaj so tam in prav nikakoli svrhi ne služijo. Suknja ni vsled tega niti lepša: niti gorkejša. Kljub temu se po trije ali štirje gumbi tako trdovratno držijo na vsa- kem rokavu moških sukenj, da jih niti vojno pomanjkanje ni odpravilo.

Po ustnem izročilu je to modo začel neki davni general, katere- ga vojaki so se z rokavi brisali pod nosovi, kadar je bilo vreme hladno in mokro. Rokavi so vsled tega dobili poseben sijaj, ki ni bil v skladu z dostojan- stvom vojaške uniforme. Da vo- jake odvadi te nelepe navade, je general ukazal na rokave voja- ških sukenj pritihi varnostne pa- trulje treh ali štirih gumbov. Ci- vilni krojači so to modo adopti- rali in tako še dandanes nosimo gumbne na rokavih sukenj, kakor da smo sami smrkvovci. In niti ne protestiramo proti taki žali- tvi. Potem se pa še včasih nor- čujemo iz ženske mode!

Skoro v vseh pismih, ki jih naši ljudje pišejo iz Slovenije, čitamo: "Veseli smo, da smo prestali to grozno vojno in da smo ostali živi!"

Na prestano trpljenje skušajo pozabiti in povojne nepravilke upajo premostiti. Samo, da so živi in zdravi in da je mir. Mor- da bi bilo umestno, da z ozirom na to razpoloženje tudi mi po- snemamo naše rojake v starem kraju, posebno zdaj ob zaključ- ku leta. To leto nam je prineslo mnogo dobrega in mnogo slabe- ga; mnogo vselega in mnogo žalostnega. Toda ostali smo ži- vi, po večini smo zdravi in mir- imamo. Da bi nam le prihodnje leto osebno ne bilo slabše! To želi vam in sebi vaš poročevalec.

A. J. T.

PRIJETNOSTI POTOVA- NJA PO EVROPI

(Nadaljevanje s 1. strani)

in kdo je njegov najbližji sorod- nik. Na vprašanja o veri sem v Evropi uradnim osebam povsod odgovarjal, da sem mohameda- nec.

"S pravilno overovljenimi li- stinami greš potem 25 blokov

daleč do hotela Reale, kjer je urad britiške letalske službe. Tam izveš, da Angleži ne spreje- majo italijanskih lir, pač pa do- larje, funte sterlinge in švicar- ske franke. Hodiš spet 10 blo- kov do ameriškega finančnega urada, kjer dobiš potrebno šte- vilo dolarjev, nakar spet hodiš deset blokov nazaj, da si kupiš vozni listek. Tam pronajdeš, da ne sprejmejo ameriških dolarjev z zlatim žigom, ampak samo z višnjevim žigom. Ameriški fi- nančni urad nima dolarjev z viš- njevim žigom. Spet hoja in tele- foniranje na britiške poslani- štvino in od tam v Bari. Od tam je končno prišlo obvestilo, da so dolarji z zlatim žigom sprejem- ljivi.

"Potem se v največji naglici odpraviš z busom na letališče in spotoma obžaluješ, da si se sploh oddolil potovati v Bukarešto. Ko malo pozabiš na to, ti po eni uri čakanja povedo, da letalo za- radi slabega vremena ne bo od- plulo. Plačlaš dva dolarja za tak- si, da tebe in prtijago odpelje nazaj v hotel Excelsior. Regi- striraš se ponovno, dobiš nazaj svojo sobo, plačlaš napitnino, razvežeš svojo prtijago in se vdaš v usodo.

"Drugi dan ob pol sedmih vstaneš, v naglici zajtrkuješ, plačlaš šest dolarjev za sobo, običajno vrsto napitnin, dva do- larja za taksi, da te odpelje do urada letalske družbe. Od tam se z busom odpelješ na letali- šče, kje po eni uri čakanja izveš, da letalo ne bo odplulo zaradi slabega vremena in ker letalo nima nekega aparata. Spet na- zaj v hotel z istimi stroški. Na- slednji dan spet na letališče, kjer izveš isto novico: 'Ne bo poleta. Pridite jutri...'

"Ako ne boste kmalu slišali od mene iz Bukarešte, me iščite v Rimu, v taksiju med hotelom Excelsior in britiškim letalskim uradom ali pa na busu med istim uradom in letališčem Ciam- pino..."

SLOVENSKE VESTI

(Nadaljevanje s 1. strani)

prejšnjih prostorih v Slove- nskem narodnem domu na St. Clair Avenue v Clevelandu. Dr. Garbas je član društva George Washington, št. 180 ABZ.

Silvestrovo zabavo za večer 31. decembra naznanja Slovenski dom v Denverju, Colo.—Istota- ko Slovenski dom v Pitts- burghu, Pa.

BREZDOMOVINCI KRA- LJEVSKE VRSTE

(Nadaljevanje s 1. strani)

26 letih posetil Avstrijo, pa je na zahtevo avstrijske vlade hi- tro zapustil deželo. Otto je ra- čunal na vzpostavitev avstrijske monarhije, ki naj bi sestojala iz sedanje Avstrije, Hrvaške in Slovenije z možnim dodatkom Bavarske. V tem je imel podpo- ro Vatikana. Kot se je situacija razvila, nudi malo upanja na vzpostavitev avstrijskega pre- stola.

Ananda, kralj Siama ali Thai- landa v Aziji, ki je 12 let bival v Švici in posecal šole, se je ne- davno vrnil v svojo domovino, da prevzame vladu in skuša svo- jo deželo modernizirati.

Prince Peter, sin grškega za- mejnega kralja, ki je dosedaj bival v Parizu, se namerava na- seliti na Danskem, odkoder iz- vira njegova dinastija. Peter se je posvetil pisateljevanju, češ, da je kraljevski biznes danda- nes precej iz mode. Zdi se, da ima Peter precej zdravo idejo, kljub temu, da izhaja iz kralje- ske rodovine.

Bivši italijanski kralj Viktor Emanuel se je nedavno preselil nekam v Afriko, kjer bo najbrž v pozabljenju preživel svoje zadnje dni. Njegov rimski impe-

AMERIŠKA BRATSKA ZVEZA

Ustanovljena 18. julija 1898

GLAVNI URAD: ELY, MINNESOTA

GLAVNI ODBOR:

IZVRŠEVALNI ODESEK:

Predsednik: J. N. Rogelj 6208 Schade Ave., Cleveland 3, Ohio
1. podpredsednik: Frank J. Kress 218-57th St., Pittsburgh, Pa.
2. podprednik: Anton Krapenc 2021 W. 23 St., Chicago 8, Ill.
3. podpreds.: Mary Kershnik 739 Pilot Butte Ave., Rock Springs, Wyo.
4. podpredsednik: Steve Mauser 3511 Humboldt St., Denver 5, Colo.
5. podpredsednik: Cyril Rovanske 452 E. 149 St., Cleveland 10, Ohio
6. podpredsednica: Mary Predovich 2300 Yew St., Butte, Mont.
Tajnik: Anton Zbasnik AFU Bldg., Ely, Minn.
Pomožni tajnik: Frank Tomsich, Jr. AFU Bldg., Ely, Minn.
Blagajnik: Louis Champs Ely, Minnesota
Vrhovni zdravnik: Dr. F. J. Arch 618 Chestnut St., Pittsburgh, Pa.
Urednik-upravnik glasila: A. J. Terbovec, 6233 St. Clair Ave., Cleveland 3, O.

NADZORNI ODESEK:

Predsednik: John Kurnse 1735 E. 33rd St., Lorain, Ohio
1. nadzornik: F. E. Vranicar 1312 N. Center St., Joliet, Ill.
2. nadzornik: Matt Anzeic Box 12, Aurora, Minn.
3. nadzornik: Frank Okoren 4759 Pearl St., Denver 16, Colo.
4. nadzornik: John Tomazic 2300 E. 36th St., Lorain, Ohio

FINANČNI ODESEK:

Janko N. Rogelj 6208 Schade Ave., Cleveland 3, Ohio
Louis Champs Ely, Minnesota
Frank J. Kress 217-57th St., Pittsburgh, Pa.
Frank E. Vranicar 1312 N. Center St., Joliet, Ill.
Anton Zbasnik, tajnik AFU Building, Ely, Minnesota

ODESEK ZA PRAVILA:

Janko N. Rogelj 6208 Schade Ave., Cleveland 3, Ohio
Dr. F. J. Arch 618 Chestnut St., N. S. Pittsburgh, Pa.
Anton Zbasnik, tajnik AFU Building, Ely, Minnesota

GLAVNI POROTNI ODBOR:

Predsednik: Anton Okolish 1078 Liberty Ave., Barberton, Ohio
1. porotnica: Rose Svetich Ely, Minnesota
2. porotnik: Anton Erzen R. D. No. 1, Turtle Creek, Pa.
3. porotnica: Mary Balint Route 1, Box 656, Enumclaw, Wash.
4. porotnica: Fannie Jenko 1116 Clark St., Rock Springs, Wyo.

Lestvica nagrad, ki jih plačuje

Ameriška bratska zveza

OD 1. JUNIJA 1945 NAPREJ

Za nove odrasle člane

NACRT "D"		NACRTA "E" IN "F"	
Za \$ 250.00 zavarovalnine \$ 1.50	Za \$ 250.00 zavarovalnine \$ 2.00	Za \$ 250.00 zavarovalnine \$ 2.00	Za \$ 250.00 zavarovalnine \$ 2.00
Za \$ 500.00 zavarovalnine \$ 2.50	Za \$ 500.00 zavarovalnine \$ 3.00	Za \$ 500.00 zavarovalnine \$ 3.00	Za \$ 500.00 zavarovalnine \$ 3.00
Za \$ 1,000.00 zavarovalnine \$ 5.00	Za \$ 1,000.00 zavarovalnine \$ 6.00	Za \$ 1,000.00 zavarovalnine \$ 6.00	Za \$ 1,000.00 zavarovalnine \$ 6.00
Za \$ 1,500.00 zavarovalnine \$ 7.50	Za \$ 1,500.00 zavarovalnine \$ 9.00	Za \$ 1,500.00 zavarovalnine \$ 9.00	Za \$ 1,500.00 zavarovalnine \$ 9.00
Za \$ 2,000.00 zavarovalnine \$ 10.00	Za \$ 2,000.00 zavarovalnine \$ 12.00	Za \$ 2,000.00 zavarovalnine \$ 12.00	Za \$ 2,000.00 zavarovalnine \$ 12.00
Za \$ 3,000.00 zavarovalnine \$ 15.00	Za \$ 3,000.00 zavarovalnine \$ 18.00	Za \$ 3,000.00 zavarovalnine \$ 18.00	Za \$ 3,000.00 zavarovalnine \$ 18.00
Za \$ 5,000.00 zavarovalnine \$ 25.00	Za \$ 5,000.00 zavarovalnine \$ 30.00	Za \$ 5,000.00 zavarovalnine \$ 30.00	Za \$ 5,000.00 zavarovalnine \$ 30.00

Za nove mladinske člane

NACRT "JC"		NACRT "JD"	
Za \$ 500.00 zavarovalnine \$ 3.00	Za \$ 500.00 zavarovalnine \$ 1.50	Za \$ 500.00 zavarovalnine \$ 1.50	Za \$ 500.00 zavarovalnine \$ 1.50
Za \$ 1,000.00 zavarovalnine \$ 5.00	Za \$ 1,000.00 zavarovalnine \$ 6.00	Za \$ 1,000.00 zavarovalnine \$ 6.00	Za \$ 1,000.00 zavarovalnine \$ 6.00

Nagrade za nove mladinske ali odrasle člane so plačljive po- tem, ko je novi član uplačal šest mesečnih asesmentov in se imajo izročiti članu, ki je novega člana pridobil.

rij se je grdo zrušil, in njegov sin Umberto, ki je ostal kot ne- kak regent v okleščeni Italiji, še nič ne ve, če mu bo kdaj dovolje- no sesti na črveni italijanski prestol ali ne.

O vojvodi Spoletskem, ki je bil nekaj časa nominalni kralj "neodvisne" Hrvaške, katere ni nikdar obiskal, se zadnje čase nič ne sliši. Hrvati ga ne bodo iskali.

PROTISLOVJA IN ZMEDE

(Nadaljevanje s 1. strani)

okrog 3,600 milijonov dolarjev vrednosti v zlatu, gotovini in vrednostnih papirjih, ali kakih 1,500 milijonov dolarjev več kot je imela pred vojno. Tega se ne- če dotakniti, ampak hoče, da ji Amerika posodi 4,400 milijonov dolarjev. Drugače da bo propad- la. Ali niso to čudovita protis- slovja!

Na Kitajskem so zmede in protislovja še večja. Diktator Chiang Kajšek, mesto da bi razo- rožil tam nahajajoče se japon- ske armade, jih porablja v bo- jih proti tako zvanim kitajskim komunistom. In kakih 50,000 ameriških marinov je tam, da pomagajo razorožiti japonsko armado. Kdo naj razume kitaj- ško uganko!

Navedli bi lahko še stotere druge zmede in protislovja v raznih delih sveta, katere, bo staro leto pustilo kot neprijetno dediščino novemu letu. Mnoga ta protislovja so obstajala že tekom vojne, nekatera še od prej, druga kot posledica vojnih razmer, toda tekom vojne jih ni- smo videli ali jih nismo hoteli videti. Zdaj so postala vidna in kričijo, da že ni več lepo. In kri- čala bodo, dokler jih ne odpra- vijo novi časi, časi malega člo- veka, ki prihaja na svetovno pozornico, kljub besnim prote- stom tistih, ki bi hoteli, da osta- ne vse po starem.

Nas pesnik Župančič je zapi- sal: "Na nebu je dan, za gorami je dan, a zarjo zakriva nam jata vran. O, rada bi orle prevarila, za sonce jih osleparila: Zaman — sokoli in orli vedo, da je dan."

STANOVANJSKA KRIZA

(Nadaljevanje s 1. strani)

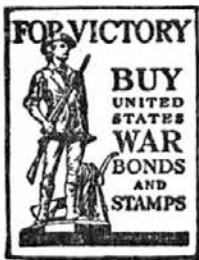
silo, toda stanovanjske situaci- e ne bo rešilo. Posebno, ker več in več vojakov prihaja domov. Vojaki, ki so tedne in mesece preživeli v zakopih na raznih frontah, ne bodo molčali, ko bo- do na povratku domov zaman iskali stanovanj. Kričali bodo in pravilno bo to. Končno jih bodo morali slišati tudi v Washing- tonu, kajti vsi ti vojaki in nji- hovi sorodniki so državljani in volilci.

Ako je mogla dežela takom- rojne producirati toliko novih tovarn, ladij, letal in vsega dru- gega, bo tudi mogla producira- ti potrebna in dostojna stanova- nja za svoje državljane, četudi v kompeticiji s stavbinsko indu- strijo, ki tega ne more ali neče. Privatna podjetnost, ki morda zadostuje zahtevam v normal- nih časih, jim ni mogla zadost- ovati v nenormalnih vojnih časih brez vladne direktive, in jim ne more zadostovati v nenormalnih povojnih časih.

Voščilo

Vsemu članstvu Ameriške bratske zveze želim v svojem imenu ter v imenu ostalega obojja v glavnem uradu vse naj- bolše v novem letu 1946.

ANTON ZBASNIK,
glavni tajnik ABZ.

New Era

ENGLISH SECTION OF
Official Organ
of the
American Fraternal Union.

Nova Doba

AMPLIFYING THE VOICE OF THE ENGLISH SPEAKING MEMBERS

NEW YEAR OF HOPE

We are now closing our year of 1945, a year which all of us will never forget. It brought us victory in Europe and in the Pacific. It brought us the true meaning of the cost of war in money and in lives. It proved to us that mankind all over the world must work and live together as brothers, that mankind must follow the principles of fraternalism in order to insure the world against another war.

We turn to the new year with renewed hope, renewed vigor that this time our brave men and women will not have died in vain. There is still much to be done, much to be settled before the final phase of this war can truly be closed. However, with patience and understanding of all nations this can be done. It will take time but eventually differences will be straightened out and we will join with other nations of the world in the huge task of rebuilding a new and better world.

Our enemies discarded the principle of fraternalism, hoping to end it forever. They were wrong—they failed and instead have strengthened it. Our allies, men of all various nations, fought side by side for justice and the right to happiness of all peoples.

We members of our American Fraternal Union know the principle of fraternalism—of brotherhood. We practice it at every lodge meeting, at every convention when each member is allowed to speak his thoughts. Our AFU helps its members in time of greatest need. That is true brotherhood. We build and forge ahead planning each year to make the coming year a better one. Americans understand fraternalism—we practise it and make it a part of our daily lives.

So with the new year we should all resolve to be more active in our lodge affairs, attend lodge meetings and see to it that our friends and neighbors are acquainted with our AFU, what it stands for, what it does for its members. Let's all make a firm resolution to increase the AFU fraternal family this coming year of 1946. In this way we will all help to expand the idea of fraternalism and what it stands for.

To all our AFU members, to our returning servicemen and women, to those still serving our country we call: A New Year filled with hope, with the true meaning of brotherhood in action, and prosperity and the best of health—this is our wish and New Year's greeting to all of you!

"March Tito"

Dedicated to Marshal Tito and inspired by the heroic deeds of Marshal Tito and the Partisans, a stirring martial air entitled "March Tito" was presented to the Ambassador Stanoje Simic of Yugoslavia recently by the composer, Lt. Lehman Engel of the U. S. Navy.

Lt. Engel, a leading composer of music for the stage and screen in America, gave Ambassador Simic copies of both the piano and orchestral scores of the march as well as a special recording made by a navy band. All have been forwarded to Belgrade.

Lt. Engel has been composing and conducting for the Navy ever since his enlistment in April, 1942, writing the music for many Navy films—training pictures, incentive films for use in war plants, bond drives, etc., and general information films.

"When we started making invasion training films," he said, "a good stirring march time was needed, something we might think of as an invasion march. I had been very deeply impressed by the bravery of the Yugoslav Partisans and the great work they were doing in the Allied cause, and it was thoughts of the courage of the Partisans that inspired my invasion march. So I entitled it 'March Tito' and took the liberty of dedicating it to Marshal Tito."

That was in March, 1944. Since then the march has been played by many Navy and civilian orchestras under Lt. Engel's direction, and has been heard as background music in many Navy films.

Lt. Engel is returning to civilian life soon and will resume his musical work in Hollywood.

Marshal Tito Sends Acknowledgment

N. Y., N. Y.—The United Committee of South-Slavic Americans received the following acknowledgment from Marshal Tito:

Zlatko Balokovic, President

United Committee of South-Slavic Americans
465 Lexington Avenue
New York 17, N. Y.

"Heartly thanks for your greetings and warm message on the occasion of proclamation of Federative Peoples Republic of Yugoslavia."

"Tito."

Behind
Your Bonds
Lies the Might of America

SHIRTS AND SHRIMP

Mississippi will do its part to guarantee Victory Bonds through its varied production. One-third of the nation's blue chambray shirts are made there; 80 per cent of the Nation's shrimp are caught in its waters; it has the world's largest apiary and the world's largest cotton plantation. It has more cattle than any other southern state.

U. S. Treasury Department

New Officers of Lodge No. 168

Helper, Utah—At the annual meeting of Lodge No. 168, AFU which was held on Dec. 9th, the lodge gave a vote of confidence to the old board of officers. Re-elected were all the present officers except the vice-president and the sergeant-at-arms. The officers for the year 1946 are as follows: Joe Kochevar, president; Anton Kokal, vice-president; John Yakovich, secretary-treasurer; John Skerl, recording secretary and Stefan Potocnik, sergeant-at-arms.

I advise the members that in the coming year they attend meetings in larger numbers than they did during the past year. At the meetings they can also pay their assessments; then they don't have to make a special trip to my home to pay assessments. The meetings will be held every second Sunday of the month at 2 p. m. in the John Skerl Hall in Spring Glen. Members should remember that assessments must be paid by the last day of the month. Fraternal regards and a Prosperous New Year to all!

John Yakovich, Sec'y
Lodge No. 168, AFU
Helper, Utah

Friends Surprise Dremely Family

Tucson, Arizona—The undersigned would like to take this means of thanking our friends who on the evening of Nov. 25th gave us a "surprise party." When the doorbell rang we thought that another buyer had come to see what we had to sell. Because of our leaving for "points West" we had to sell quite a bit of our things.

Instead of a buyer we were greeted by a group of our friends who called to us "surprise!" In a very short time the tables were filled with good things to eat which our friendly visitors had brought with them. We soon all were in a gay mood. The telephone then rang and it was the long-awaited soldier Stan Maly; his wife, Agnes, cried with happiness and we had all we could do to keep from crying with her. Soon after Stan and his three-year old daughter were among us. With us was also soldier Joe Galinas with his fiancée Miss Julia Skocir. He also returned after a long absence from the battlefields and this was his first visit with us since his return. Our happiness was complete. Present were Mr. and Mrs. John Jurecic and daughters, Mr. and Mrs. Bob Miller, Mr. and Mrs. Harry Allen, Mr. and Mrs. Stan Maly and daughter and Mr. Joe Galina and Miss Julia Skocir.

From the bottom of our hearts we thank them for their unexpected visit and for their nice gift of a "Victory Bond." It is our sincere wish that we could do something in return to all our friends. If any of them ever come to visit our west, they are sincerely invited to visit us.

Mr. and Mrs. Joe Dremely
804 So. 7th Ave.
Tucson, Arizona

"Mummy, may I go in to swim?"

"Certainly not, my dear, it's far too deep."

"But Daddy is swimming."

"Yes, dear, but he's insured."

Greetings

To the membership of the American Fraternal Union I wish, in my name and in the name of the entire personnel in the Supreme Office, the best of everything in the New Year of 1946.

ANTON ZBASNIK,
Supreme Secretary of the AFU.

Waukegan Thanks Joliet for Their Hospitality

Waukegan, Ill.—We accepted the invitation of Brother Jevitz, president of Lodge No. 66, AFU, to come to Joliet for a bowling contest and went there on Sunday, Dec. 9th. The bowling meet was watched with interest by observers from both teams. Our team, five discharged soldiers, was defeated by five excellent bowlers. However, we said: We'll let it go for once. This contest was sort of practice so our boys could again get accustomed to bowling over wooden "soldiers." For the past few years they had operated different kinds of balls and against another kind of enemy.

Now after the end of the war, when our boys and girls are returning home, it would be nice to again revive our sports. In this way our servicemen after the hardships of war will get some opportunity for recreation. This is especially important now during the winter time. Our brothers in Joliet promised us that they will return our visit and when the opportunity presents itself they will come to Waukegan. We call to them in advance: Welcome!

Before I conclude this article, I would like to thank in the name of our whole group, the bowlers and their visitors and the Joliet group for all their friendliness and hospitality. Special thanks to Brother John Jevitz and his wife, Brother Frank Vranicar and his wife and Brother Frank Rogelj and his wife. When they come to Waukegan, we shall try to repay them for their generosity. A Happy New Year to all!

Anton Stanovnik, Sec'y
Lodge No. 94, AFU
Waukegan, Ill.

Sgt. Steve Babich Bowls Them Over

The "Stoneman Salvo" GI news sheet of Camp Stoneman, Calif. this week reports on the bowling championship meet there. It lists the Camp Stoneman bowlers as champs of the Ninth Service Command District Bowling Championship. Sgt. Steve Babich led the Stoneman team with a 619 series. He bowled a high game of 235. Congratulations, Steve!

The AFU readers will remember Sgt. Steve Babich as a frequent contributor to the English Section of the Nova Doba. He is a member of the Cardinals Lodge No. 229, AFU of Struthers, Ohio.

Counsel (to the police witness): "But if a man is on his hands and knees in the middle of the road, that does not mean he was drunk."

Policeman: "No, sir, it does not. But this one was trying to roll up the white line."

Influenza

By F. J. Arch, M. D.
Supreme Medical Examiner

This disease is a highly communicable disease with no special predilection for age or sex. At present there is a mild-type of the illness traveling through some of the Eastern parts of the country. The present cases are characterized by a headache, running nose, tickling cough, backache and general aches and pains accompanied by a rather high fever. The onset is sudden and the duration is only two or three days. Uncomplicated it runs a true course and is self limited. The dangerous complications are bronchitis and pneumonia. It is transmitted by direct contact with an infected person.

The month of December seems in the past several years to have produced the largest number of cases. Sudden changes in temperature, crowds, exposure to cold and wet, overwork and improper diet habits have a direct result on its incidence. At this particular time of the year large crowds seem to be a daily occurrence with crowded buses and street cars one of the chief offenders.

Although this illness is not too serious in itself it is very uncomfortable and can be prevented. The simple rules of health hygiene should be followed. Do not visit friends who may be ill with an acute disease. Avoid crowds and overheated homes, regulate all habits, avoid fatigue, spend eight to ten hours in bed every day. Moderate or avoid the use of tobacco and alcohol, eat plenty of citrus fruits but do not overeat.

When going outside, be sure to wear extra wraps especially over the chest and neck in windy and cold weather. Keep the feet dry by wearing rubbers or overshoes in rainy and snowy weather. To repeat be guided by common sense and modern hygienic precautions.

By the prevention of the mild infection we can prevent the more serious complications. At the first indication of pain, headache, backache or a rise in temperature call a physician.

Yug. Relief Appeal

Pittsburgh, Pa.—Zlatko Balokovic, Co-Chairman of the American Committee for Yugoslav Relief, appealed to the American people today for immediate contributions of clothing and shoes to augment the supplies now ready for shipment at the Committee's Warehouse, 161 Perry Street, N. Y.

Mr. Balokovic disclosed that 125,000 pounds of relief supplies are already on hand. However, winter clothing needs in Yugoslavia make it urgent that the very next relief ship carry a substantially increased cargo. The appeal was made in connection with the Committee's Winter Clothing Campaign.

American Comm. for Yugoslav Relief, Western Penna. Chapter, Pittsburgh, Pa.

When the wassail's flowing free, cars should be left at home! The Greater Cleveland Safety Council and the National Safety Council figures show that a drunken driver is 55 times as likely to have an accident as one who is sober. During this Christmas season—Save lives! We've lost enough!

BRIEFS

This week Capt. Anthony L. Garbas paid us a visit at the Nova Doba office. Dr. Garbas has been discharged from the U. S. Army after having served more than 29 months. AFU members will remember him as one-time English Editor of the Nova Doba. Welcome home, Doc!

He told us about the many interesting things he saw while serving overseas. Dr. Garbas has reopened his dental office in the Slovenian National Home building on St. Clair Ave.

A Book For Every Library

The Book-of-the-Month Club praises Louis Adamic's latest book, "A Nation of Nations" in its club booklet, December issue. The review reads in part as follows:

"From Mr. Adamic's pen an avalanche of facts, figures, dates, pours out on the pages of this valuable book. We learn what most of us don't know at all—the early history, the beginnings, of the life in America of the thirteen different 'minority groups' taken up in this book. —and we learn in accurate detail what most of us know vaguely and with absurdly ignorant distortions, the later history of the arrival and life here of all these thirteen different national, non-Anglo-Saxon peoples who today make up our great nation.

"We learn about their newspapers, their religious life, their family life, their social organizations, their special genial ways of amusing themselves. These last were much needed as emollients in a country inhabited by people with the rather grimly utilitarian root-hog-or-die tradition which is an integral part of life based on frontier activities. But in spite of its 15,000 facts (personally I think there are many more than that) the book is by no means only factual. No work by the warm-hearted, eagerly American Yugoslav Adamic could be anything but pulsingly alive, personal, human and emotionally moving. His latest volume is all of this. No American library should be without it."

"A Nation of Nations" by Louis Adamic may be purchased direct from the author, Milford, New Jersey and in Cleveland at the office of the Slovenian daily, Enakopravnost, 6231 St. Clair Ave.

Lodge 57 Elects New Officers

Export, Pa.—The following members were elected officers of Lodge No. 57, AFU for the year 1946: Vincent Postich, president; John Sever, P. O. Box 128, secretary; Andy Drinjevich, treasurer, and Jake Bele, recording secretary. The lodge physicians are Dr. C. W. Dixon, M. D. and Dr. John Krick, M. D. The lodge meetings will be held every second Sunday of the month at 2 p. m. at the home of the secretary on Manor St. Regards to all members.

John Sever, Sec'y
Lodge No. 57, AFU
Export, Pa.

New Officers of Lodge No. 21, AFU

Denver, Colo.—This is to notify members of Lodge No. 21, AFU who were not present at the annual lodge meeting that the following officers were elected for the year 1946: Frank Okoren, president; Frances Ponikvar, vice-president; Steve Mauser, 3511 Humboldt St., secretary; John Schutte, recording secretary; Frank Omahen, treasurer; and Anton Jersin, Jennie Janeczich and Joe Perme, auditors. Members are reminded that after the new year if they have anything to discuss in regard to lodge matters, they should contact the new lodge secretary, Brother Mauser. I also advise all members to be prompt in paying their dues. Fraternal regards.

Frank Okoren, Sec'y
Lodge No. 21, AFU
Denver, Colo.

Chicago Bowling League News

Chicago, Ill.—Last Thursday none of the bowling teams won all three games. It was all two against one, namely: Hujan's team 2, Dr. Grill's team 1; Liberty Bell 2, Gottlieb's Florists 1; Spolar's Hotels 2, Zefran's Morticians 1. Three-game high were: Frank Poupa, 544; Louis Dolmovich, 490, and Max Bruckman, 473. Individual game high were: Frank Poupa, 196; Louis Andreasich, 175; Louis Dolmovich and Max Bruckman 167 each.

On Thursday, Dec. 27th, for the last bowling session this year, we will bowl as follows: Zefran's Morticians against Gottlieb's Florists, Spolar's Hotels against Dr. Grill's team and Hujan's Tavern against Liberty Bell Lodge No. 70, AFU. On that evening we will have something special, so come prepared!

A Prosperous and Satisfactory New Year is wished to all bowlers and bowlerettes with a wish for better bowling than ever before.

John Gottlieb, Sec'y,
Chicago AFU Bowling League.

Civilian Walkie-Talkie

"Citizen radio" is a new, dignified name for an old Army acquaintance the walkie-talkie. It will be coming out in new guise next summer. Rules will be simple, Federal Communications Commission says: Don't charge for sending messages, don't broadcast commercials, stay within your frequency bands.

The 460-470 megacycle band will be reserved for their use. The probable price will be \$50 to \$100; its range: Up to 15 miles. Most likely buyers will be doctors, delivery concerns, newspapers, city bus and street-car lines, hunters and radio hams.

AFU JUVENILES!

You are cordially invited to write to your monthly Juvenile Page. All letters and articles are welcome. Please send all items to: Nova Doba, 6233 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio.

AMERICAN FRATERNAL UNION

Founded July 18, 1898
HOME OFFICE: ELY, MINNESOTA

SUPREME BOARD

EXECUTIVE COMMITTEE:

President: J. N. Rogelj 6208 Schade Ave., Cleveland 3, Ohio
1st Vice-Pres't: Frank J. Kress 218-57th St., Pittsburgh, Pa.
2nd Vice-Pres't: Anton Krapenc 2021 W. 23 St., Chicago 8, Ill.
3rd Vice-Pres't: Mary Kershnik, 739 Pilot Butte Ave., Rock Springs, Wyo.
4th Vice-Pres't: Steve Mauser 3511 Humboldt St., Denver 5, Colo.
5th Vice-Pres't: Cyril Rovansk 452 E. 149 St., Cleveland 10, Ohio
6th Vice-Pres't: Mary Predovich 2300 Yew St., Butte, Mont.
Secretary: Anton Zbasnik AFU Bldg., Ely, Minn.
Assistant Secretary: Frank Tomsich, Jr. AFU Bldg., Ely, Minn.
Treasurer: Louis Champa Ely, Minnesota
Medical Examiner: Dr. F. J. Arch 618 Chestnut St., Pittsburgh, Pa.
Editor-Mgr. of Off'l Organ: A. J. Terbovec, 6233 St. Clair Ave., Cleveland 3, O.

AUDITING COMMITTEE:

President: John Kurnase 1735 E. 33 St., Lorain, Ohio
1st Auditor: Frank E. Vranicar 1312 N. Center St., Joliet, Ill.
2nd Auditor: Matt Anzelc Box 12, Aurora, Minn.
3rd Auditor: Frank Okoren 4759 Pearl St., Denver 16, Colo.
4th Auditor: John Tomazic 1763 E. 36th St., Lorain, Ohio

FINANCE COMMITTEE:

J. N. Rogelj 6208 Schade Ave., Cleveland 3, Ohio
Louis Champa Ely, Minnesota
Frank J. Kress 218-57th St., Pittsburgh, Pa.
Frank E. Vranicar 1312 N. Center St., Joliet, Ill.
Anton Zbasnik, Secretary AFU Bldg., Ely, Minnesota

COMMITTEE ON BY-LAWS:

J. N. Rogelj 6208 Schade Ave., Cleveland, Ohio
Dr. F. J. Arch 618 Chestnut St., N. S. Pittsburgh, Pa.
Anton Zbasnik, Secretary AFU Bldg., Ely, Minnesota

SUPREME JUDICIARY COMMITTEE:

Chairman: Anton Okolish 1078 Liberty Ave., Barberton, Ohio
1st Judiciary: Rose Svetich Ely, Minnesota
2nd Judiciary: Anton Erzen R. D. No. 1, Turtle Creek, Pa.
3rd Judiciary: Mary Balint Route 1, Box 656, Enumclaw, Wash.
4th Judiciary: Fannie Jenko 1118 Clark St., Rock Springs, Wyo.

TRIESTE

by A. J. P. TAYLOR
Fellow of Magdalen College,
Oxford

In 1920, after the first German war, a frontier was established between Italy in Yugoslavia which offended against both national principles and economic sense. Now, after the second German war, the opportunity has come to revise that frontier and remedy the mistakes of 1920.

The territory in dispute is the area between the Italian frontier of 1914 and the Italian frontier of 1920, or roughly between the River Isonzo and the Julian Alps. Nowadays it is often described as Istria, though the former Austrian province of that name made up less than half of it.

The frontier of 1914 was also the old frontier between the Republic of Venice and the Holy Roman Empire, a frontier therefore of very long standing. It had been as well the national frontier between Italians and Slovenes, except for a handful of Slovenes (now about fifty thousand) west of the Isonzo, who were for centuries under Venetian, and since 1866 under Italian rule.

The frontier marked, that is, the point at which Slavs incomers were arrested in the seventh century as they tried to come out on to the Italian plain; and it had thus remained a clear national frontier for over a thousand years.

The Slovenes are a distinct Slav people, not two million all told, who have been settled for fifteen hundred years on both sides of the Julian Alps—the most western fragment of the southern Slavs. Not only was their territory without Italian inhabitants; it never had political connection with any Italian state. It was subdued from the north by German rulers and early in the sixteenth century became part of the family possessions of the House of Hapsburg.

The Slovenes were once the people of the country. With the growth of towns they became the people of the countryside, in common with all other Slav peoples of Europe except the Poles.

The Germans and the Italians had a consolidated national territory form any centuries before they established a national state; even when the upper classes spoke French they did not cease to regard themselves as Germans or Italians. Beyond the German and Italian national boundaries events took a different course, though less completely with the Poles and Magyars than elsewhere.

Here, the national differences of to-day are the class differences of yesterday. The towns did not grow out of the country: they were the creation of foreign conquerors and of foreign merchants, German or Italian "islands" in a Slav sea. The peasants remained Slav; the trader, the shopkeeper, the artisan, in time the administrator and the professional man, spoke the language of the town and, whatever his racial origin, became German or Italian, Pole or Magyar. A prosperous lawyer would in this period no more continue to use the Slav tongue of his parents than he would continue to sleep over the stove.

Not a town in eastern Europe but bears witness to this rule. In 1815 two-thirds of the sixty thousand inhabitants of Prague called themselves German. A century later, when the population had increased tenfold, only twenty thousand Germans were counted.

Until 1880 the city council of Budapest transacted its business in German, since it was the body of the city merchants.

Riga was German; the towns of Transylvania were German; even the trading quarters of Constantinople had a German character.

Further east the Poles played both parts in turn: in western Poland there were German towns in a Polish countryside, in eastern Poland there were Polish towns in an Ukrainian or Lithuanian countryside—Lvov the great example of the first, Vilna the great example of the second.

The territory of the Slovenes had two "colonisers." On the eastern side of the Julian Alps were the Germans, creating towns with a German character at Klagenfurt and Maribor. On the Adriatic coast were the Italians. Two centuries ago every fishing village and to outward view every port from Venice to the southern tip of Greece appeared Italian. These towns and villages were not inhabited by Italians; but Italian was the language of administration and trade, especially the language of maritime trade. Every seaman spoke Italian as the uniform of his profession.

The peasants remained Slovenes as they had always been. But until the beginning of the

nineteenth century peasants had no political existence; their nationality counted no more than the nationality of their cattle. Even the French revolutionaries reckoned only with the educated and propertied classes, reckoned only with the towns. Hence in 1915 Istria seemed to be Italian, so far as it seemed to be anything at all, as Dalmatia (where the Italians were not 5% of the population) seemed to be Italian, as Bohemia seemed to be German, or as the Ukraine seemed to be Polish.

The great political event of the nineteenth century which is shaping the destinies of central and eastern Europe to the present day, was the awakening of the peasant peoples. Towns grew no longer slowly, but at breathless speed. Peasants crowded in from the countryside too rapidly to be absorbed into the urban nations. Their peasant dialects revived as literary languages, and every peasant nation found intellectual leaders.

This great process created, or recreated, the Czech, the Croats, the Slovaks, the Ukrainians—and the Slovenes.

In much of the area "colonized" by the Germans the Slovenes asserted themselves without difficulty, and before the end of the nineteenth century everybody recognized that Carniola, the Slovene territory beyond the Julian Alps, was inhabited almost exclusively by Slovenes.

It was the great misfortune of the Slovenes that, just before their national awakening, there was created, on their national territory, a great Mediterranean port, the greatest port in southern Europe after Marseilles and Genoa, and that this port was, quite without design, given an Italian character. Even without Trieste the Italians would no doubt have striven to maintain their superiority over the Slovenes just as other "historic nations," the Germans, the Poles, the Magyars, resisted national emancipation elsewhere and resist it to the present day. Without Trieste the Italian claims would have lacked plausibility and substance. Even Italian patriotism could not have been inflamed for the twenty thousand Italians of Gorizia, the westernmost part of this territory.

Trieste was an "artificial" town, a creation of the railway age and of German plans for European domination. Until the 1840s it had been but an obscure fishing port of no trading importance. Its creator was Baron Bruck, a German from the Rhineland, and the first great advocate of the project which later became known as "Mittle-europe"—the plan for bringing all Europe east of the Rhine under a single economic and political administration.

Bruck chose as the framework and trade name of this plan the Austrian Empire and the House of Hapsburg. Only

Schedule of Commissions or Awards Paid by the American Fraternal Union

EFFECTIVE JUNE 1, 1945
For New Adult Members

PLAN "D"

For \$ 250.00 insurance \$ 1.50
For \$ 500.00 insurance \$ 2.50
For \$ 1,000.00 insurance \$ 5.00
For \$ 1,500.00 insurance \$ 7.50
For \$ 2,000.00 insurance \$10.00
For \$ 3,000.00 insurance \$15.00
For \$ 5,000.00 insurance \$25.00

PLANS "E" AND "F"

For \$ 250.00 insurance \$ 2.00
For \$ 500.00 insurance \$ 3.00
For \$ 1,000.00 insurance \$ 6.00
For \$ 1,500.00 insurance \$ 9.00
For \$ 2,000.00 insurance \$12.00
For \$ 3,000.00 insurance \$18.00
For \$ 5,000.00 insurance \$30.00

For New Juvenile Members

For Each Plan "JA" Member \$1.00

PLAN "JC"
For \$ 500.00 insurance \$3.00
For \$ 1,000.00 insurance \$5.00

For Each Plan "JB" Member \$3.00

PLAN "JD"
For \$ 250.00 insurance \$1.50
For \$ 500.00 insurance \$3.00
For \$ 1,000.00 insurance \$5.00

Commissions for new Adult or Juvenile members are due and payable after the new members have paid six monthly assessments and are to be turned over to the members who secured the applications.

Postoffices on Wheels

Postoffices on wheels eventually will bring better mail service to hundreds of small towns which lack adequate rail facilities.

During the war, towns off the beaten path in Virginia, Indiana and California were served by the motorized postoffices. The U. S. Highway Post Office Service plans to put many more in operation as soon as funds for equipment are available.

Fitted out like a railway mail car, the 33-ft. red, white and blue vehicles look like city buses.

They first began operation in Feb., 1941 between Washington, D. C. and Harrisonburg, Va. (146 miles). Manned by a driver and two clerks, it serves 125,000 people in seven counties, stops at 19 small postoffices, makes a daily round trip, except Sundays and holidays.

During the war, inquiries about the service were received from chambers of commerce and town and city officials. As a result surveys were made and plans for expansion prepared.

Looking to the future, J. D. Hardy, railway mail service head said: "If we had 100 additional buses we'd know right where to put each one."

1 1/4 Billion V-Mails Crossed Seas

Washington—A total of one and one-quarter billion V-Mail letters were sent overseas and received from overseas in the three and one-half year period during which V-Mail microfilmed letters were used, the War Department announces.

Inaugurated in June, 1942, when the first V-Mail letters were sent to the United Kingdom from the United States, the V-Mail system developed into a world wide network of stations which received and dispatched millions of letters each month. The V-Mail system was first adopted in an effort to speed the movement of mail to and from men overseas, while at the same time relieving the then critical shortage of shipping space. That the program was highly successful is vouched for by American fighting men all over the world to whom news from home was brought quickly, safely, and often by V-Mail.

To transport the millions of microfilmed letters, more than 140 tons of air cargo space were required. If the same volume of letters had been carried in their original form, without microfilming, more than 6250 tons of cargo space would have been required. An equal number of average weight air mail letters would have required 14,000 tons of cargo space.

Snarled the policeman surveying the wrecks: "You must have seen that lady driving toward you. Why didn't you give her half the road?"

Motorist: "I was going to as soon as I discovered which half she wanted."

U. S. Treasury Department

Entire Blood Supply Of 40,000 to Wounded GI's

Washington — Wounded American soldiers on the European front were injected with more than 40,000 pints of blood, the International College of Surgeons was told by Maj. Gen. Paul R. Hawley, chief of medical services in ETO.

General Hawley said the whole blood had a "notable effect" in combating shock, and the reduction in shock deaths constituted the greatest single advancement in military surgery on the European front.

While whole fresh blood was at first used as economically as possible—about one pint to each five pints of plasma—surgeons reported that fresh blood greatly improved the average results on each person. Later, it was used at an even ratio.

In a few cases, Gen. Hawley said, there were bad reactions to whole blood, but that only about six deaths could be traced directly to this procedure. These apparently were due to a rare allergy to human blood, which appeared after the victim had been sensitized by the first injection.

—Army Times

The life of your tools, and your own life, may depend on the way you use tools. The Greater Cleveland Safety Council and the National Safety Council say: Use the right hammer for the right job. Use a flat-faced hammer to drive nails. Never use a hard-faced hammer on a highly tempered tool such as a drill, file, die or jig—from which chips may fly. Always wear goggles when using cold chisels, bull chisels and other tools that produce flying pieces.

The three-year-old boy had taken his mother's powder puff and was powdering his face. His five-year-old sister grabbed it from him.

"You mustn't do that," she said, "only ladies use powder. Gentlemen wash themselves."

In a grammar lesson one day the teacher wrote on the blackboard: "I didn't have no fun at the seaside."

Then she turned to her pupils and said to one: "Ronald, how should I correct that?"

"Get a boy friend," he answered.

Notice to All Nova Doba Contributors

When sending articles for publication in the Nova Doba, please cooperate in observing the following:

1. When sending in typewritten articles, please Double-Space.
2. Mail early—due to the post office shortage of help, letters often arrive too late for publication. Mail your letter early to be assured of publication.
3. In accordance with AFU by-laws, every article must carry the personal signature of the sender.
4. Deadline for long articles is on Monday of each week. Only short lodge notices are accepted on Tuesday morning.

Zlatko Balokovic, Vice-Pres. of Amer. Slav Congress, signing petition to Senate urging appropriation of \$550,000,000 unconditionally, at the Fourth Annual Conference of Amer. Slav Congress of Greater New York, held at Hotel Roosevelt, N. Y. C., on Nov. 11, 1945.

Fgt. Charles Liebert, patient at the U. S. Army's Holloran General Hospital, Staten Island, N. Y., is happy that the war is over and he can look forward to a job. The 24-year-old Pittsburgh parachute trooper dropped from the sky in France only to be put out of combat by a shell from a nearby German tank. The shrapnel sliced into his right arm. His wounds have healed but he urges everybody to buy Victory Bonds to help furnish medical attention to the boys who must receive treatment for months.

Seaman Eddie Flowers, 23, Pensacola, Fla., says buy Victory Bonds to speed the recovery of Navy wounded all over the world. His leg was injured by a land mine in France many months ago but it was slow in healing. He is thankful for the added care and comfort that War Bonds afforded him at the Navy's St. Alban's Hospital, N. Y.

Pvt. Carl L. Smith, 22, of Green Back, Tenn., is getting about again after receiving treatment at the Army's Holloran General Hospital, Staten Island, N. Y. He was wounded in the right leg by a sniper in Germany and urges people to buy Victory Bonds to help provide care for thousands of other men still in hospitals.

Resolution

of the
AMERICAN SLAV CONGRESS
OF MICHIGAN

Adopted at the Fourth
Anniversary Rally
December 2, 1945,
Detroit

The American Slav Congress was born on that fateful day of Pearl Harbor, in Detroit, at a banquet at which representatives of the various Slav groups gathered to promote the sale of defense bonds. Since that day the American Slav Congress has devoted itself to the various activities which would hasten victory over the Axis powers and bring lasting peace to this earth.

Now that the war has been won we feel that the major task before us is the winning of the peace. That is why we must join with those vast numbers of Americans who are alarmed over the disgression in our foreign policy from the course of international unity charted by our late President Franklin Delano Roosevelt to the present "atomic policy" of our nation. The same international cooperation that brought us military victory over our foes can only assure the world lasting peace.

The concrete expressions of the "atomic policy" pursued by our government are evident in our direct intervention in the internal affairs of China in support of the most reactionary forces, as well as in the internal affairs of the Slav nations in Europe, contrary to the principles enunciated by us in various important documents during the war and since. We call for the immediate withdrawal of our troops from China and the ending of our intervention policies.

We sharply criticize the efforts of Congress to use humanitarian aid distributed by UNRRA as a political weapon in violation of the agreements reached by the nations participating in it. We urge the granting of loans on reasonable terms to the war-torn nations to aid them in rebuilding their countries.

While fighting for lasting peace we also are aware of our responsibilities as American citizens to support a domestic program which would guarantee a rising standard of living and a happier life for all the people of our great country.

We wholeheartedly support the legislative measures proposed by President Truman in his message to Congress to assure the American people security and prosperity and express our disappointment over the failure of the President to act with greater vigor on their behalf. The Full Employment Bill, the bill raising the minimum wages, the FEPC bill, the Unemployment Compensation Bill, and other progressive measures must be passed to protect our country from the havoc of another depression.

We support the demands of organized labor which lie in the interest of America and condemn the unpatriotic behavior of corporations like General Motors which reject all proposals for arbitration and flaunt their might in the faces of the American people. We sympathize completely with the General Motors workers' strike for which the corporation must bear full responsibility.

We pledge ourselves to support their cause which is the cause of all the American people. The arrogance of the trusts on domestic issues cannot be divorced from their imperialistic aspirations which are influencing the foreign policy of our nation.

Together with the millions of American families who are im-

Princess Style Aids Bond Drive

Interesting yoke treatment adds dash to this gray wool dress. Making your own wardrobe can save you dollars to invest in Victory Bonds. Patterns at local stores.

U. S. Treasury Department

OFFICIAL REPORTS

Uradna poročila

Certificate Loans Posojila na certifikate NOVEMBER, 1945		
Lodge No.	Certificate No.	Amount
2	36154	\$315.37
40	42671	499.09
55	35029	85.53
Total—Skupaj		\$900.04

Approved Death Benefits Odobrene smrtnine NOVEMBER, 1945

Adult Dep't—Odrasli odd. del.		
Lodge No.	Name	Amount
2	Jacob Mulec	\$1,000.00
12	John Pirih	1,000.00
30	Raymond Globokar	500.00
33	Frank Shiffrar	1,000.00
36	Otto Kaushek (Kaushep)	500.00
37	Ivana Arko	500.00
42	Anton Kralich	1,000.00
45	Joseph Lambert	500.00
117	John J. Laurich	500.00
132	Matt Orazem	1,000.00
137	Angeline Baznik	500.00
141	Edison A. Terbovec	500.00
200	Barrette W. Anderson	2,000.00
204	Frank Mavri	1,000.00
Juvenile Branch—Ml. odd. del.		
144	Francine S. Pintar	25.00

ANTON ZBASNIK,
Supreme Secretary.

OFFICIAL NOTICES

Uradna naznanila

Suspensions — Suspencije
Adult Dep't — Odrasli odd.

The following members have been suspended in the Adult Department as of December 1, 1945, and unless reinstated within the period allowed by the By-laws will be expelled without further notice:

Lodge No.	Cert. No.
1	John Pucel
2	Robert A. Pucel
9	John T. Richards
21	Romana Sterk
21	Rose Anne Paulovich
29	Luisa Kramar
39	Angeline Butorac
40	Mary Prady
66	Joseph Skvarce
85	Anne Knapp
89	Frank Belec
89	Joseph Belec
89	Ursula Belec
120	Edward J. Kramar
127	Betty Jean Donges
127	Charles E. Donges
133	Ralph E. Donges
133	Theresa Maras
154	Frank Ticar
162	Max Manowski
200	Beverly Jean Vye
225	Jack Barlich
237	Harry Atchison

Reinstated — Vpostavljeni
Adult Dep't — Odrasli odd.

NOVEMBER, 1945		
Lodge No.	Cert. No.	
1	Genevieve Puzel	46205
35	Elizabeth Matice	23323
108	Frank Kikel	2031
	Rose S. Kikel	47400

patiently awaiting the return of their sons and daughters from all parts of the world, we call for the speediest return of our men in the armed forces and for the institution of all measures which will facilitate this.

This resolution is to be sent to the President, Congressmen and the press.

111	Jennie Markovich	40440
138	Alex Kashurba	41573
190	Rose Prus	48181
196	Matilda Callahan	44794
	Julia T. Kazlauskas	42559
	Joseph W. Kazlauskas	44791
	Evelyn A. Mullen	45496

Died — Umrli
Adult Dep't — Odrasli odd.

Lodge No.	Cert. No.
1	John Dejak
9	Michael Sunich
	November 9, 1945.
15	Johana Mihelich
	November 29, 1945.
25	Marieta Matzele
26	James Balkovec
	July 27, 1944.
42	Anton Kralic
	November 11, 1945.
87	Dujo Banjo
	November 26, 1945.
89	Frances Sternisha
	November 30, 1945.
101	Valentine Supancic
	November 26, 1945.
127	Matt Zoker
	November 24, 1945.
132	Matija Orazem
	November 2, 1945.
136	Matt Tursic
	September 18, 1941.
137	Angeline Baznik
	November 9, 1945.
183	Mary Baloh
	10820

Suspensions — Suspencije
Juvenile Branch — Ml. odd. del.

The following members have been suspended in the Juvenile Branch as of December 1, 1945, and unless reinstated within the period allowed by the By-laws will be expelled without further notice:

Lodge No.	Cert. No.
13	Donald Joseph Smolleck
15	Edward Yaklich
	Jack Wayne Yaklich
	Joan Yaklich
	Nadine E. Yaklich
	Nancy Louise Yaklich
	Robert Joseph Yaklich
	Thomas J. Margison
18	Max Rudolph Dolenc
	Morgan D. McIntosh
25	Leonard Okoren
30	Kenneth Gierness
	Robert V. Gyerness
40	Rosemary Prady
	Sandra Jean Prady
	Robert J. Prady
109	James David Dorgan
	Don Ella Novak
120	Ronald J. Harri
	Louis M. Stefanich, Jr.
	Janet Kramar
	Jean B. Ryan
127	William A. Donges
130	Theresa H. Banich
152	Roian Foutch
190	Daniel Edward Shea
	John Frederick Shea
	Carol Ann Stenson
	Robert D. Morrison
200	Michael R. Vye
	Richard Stephen Sorensen

Reinstated — Vpostavljeni
Juvenile Branch — Ml. odd. del.

NOVEMBER, 1945		
Lodge No.	Cert. No.	
9	Edward Bessner	20861
21	Barbara Ann Warchot	25692
	Louise Lorine Warchot	25693
	Paul Jos. Warchot, Jr.	25694
35	Bernardine Matice	11679
108	Janice Marie Andreyko	27603
	Rose Marie Andreyko	27602
196	Beverly Juanita Bray	23766
	William W. Bray	23765
	William Callahan	23736
	Bernadette R. Mullen	24363
	Mildred Mullen	23371

ANTON ZBASNIK,
Supreme Secretary.

DOPISI

Central City, Pa. — Članom društva Veseli Slovenci, št. 198 ABZ, ki niso bili na letni seji, naznanjam, da je bil za leto 1946 izvoljen sledeči odbor: Mike Pugel, predsednik; Anton Stefančič, tajnik in blagajnik; Frank Primšar, zapisnikar. Vsi v Central Cityu, Pa. Društveni zdravnik je dr. Topper. Društvene seje se vršile v vsako drugo nedeljo v mesecu ob pol treh (2:30) popoldne na domu tajnika.

Od avgusta, ko sem podpisani prevzel tajništvo, smo vpisali 10 novih članov v mladinski odd. del. Blagajno smo pa pomnožili za \$124. To kaže, da je bilo društvo aktivno. Seje so bile zadnje mesece dobro obiskovane in so se vršile v bratskem razpoloženju, brez prekanjanj. Na take seje imajo člani veselje prihajati in tajnik ima veselje delati. Upam, da bomo enako bratsko sodelovali tudi znanprej.

Na zadnji seji je bilo sklenjeno tudi, da društvo priredi veselico na pustno soboto. O tem bo več še pozneje poročano, toda mi moramo pričeti s pripravi že sedaj, da si zagotovimo dober uspeh. Pri tem nam bo pomagal Mr. Joseph Karasin, Jr., kajti prireditve, na kateri on igra, je vselej dobro obiskana.

Članstvu se zahvalim za na letni seji mi izkazano priznanje, za ponovno izvolitev in povznanje mesečne odškodnine. Potrudil se bom, da članstvu po najboljši možnosti ustrežem. Ob enem pa prosim člane, da so točni s plačili asesmentov. Posebno v tem zadnjem mesecu leta bi želel imeti vse asesmente plačane do 31. decembra, da morem knjige v redu zaključiti. Bratski pozdrav in veselo novo leto vsem! — Za društvo št. 198 ABZ: Anton Stefančič, tajnik.

San Francisco, Calif. — "Vseslovanski svet" v San Franciscu bo priredil veliko Silvestrovo zabavo na večer 31. decembra v Civic Auditorium. Prireditve se bo vršila v proslavo zmage in v pomoč potrebnim ljudem v starem kraju. Med pokrovitelji prireditve sta med drugimi odličnimi osebami tudi governor Warren in državni pravnik Kenny. Program vsebuje nastop sloveče operne pevke Mme. Rudolphine Radil, ruski orkester "balalajka," tamburaški zbor, plesalke hrvatskega "kola," češke narodne plesalke in mnog drugih točk. Za ples bo igral 30-članski unijski orkester pod vodstvom Jos. Cizkovskya. Program bo vodil popularni radio-komentator Sidney Roger.

Kot govorniki nastopijo: Mr. Jerome Pulitzer, za zvezni zakladniški departmet; Mr. V. Vavilov, generalni konzul Sovjetske unije; Mr. Bohus Beneš, generalni konzul Českoslovaške, in dr. P. P. Marinković, ugledni Jugoslovani iz Watsonville. Prebitek te prireditve je namenjen v podporo po vojni prizadetim ljudem Rusije, Jugoslavije in Českoslovaške. Na proslavi se bodo prodajali tudi "Victory bonds." Ker bo to zadnji dan za nabavo teh bondov, priporočamo tistim tukajšnjim rojakom, ki jih mislijo kupiti, da jih kupijo na tej prireditvi.

Vsi Slovenci in vsi Slovani v San Franciscu in primerni bližini so vabljeni, da pridejo k tej slovenski prireditvi v Civic Auditorium 31. decembra ob 8. uri večer. Tam bodo lahko na lep način zaključili staro in pričeli novo leto. Na svidenje! — Za publicistijski odbor: Matt Spoler.

Tucson, Ariz. — Naj bo podpisanim dovoljeno se tem potom zahvaliti prijateljem, ki so nama na večer 25. novembra priredili "surprise party." Ko je zapel hišni zvonec, sva mislila, da je prišel spet kak nadaljni kupec za v razprodajo ponudene predmete. Zaradi odpotovanja proti "points West," je bilo treba razprodati marsikaj.

Mesto kupecv pa se je vsula v sobo skupina prijateljev z običajnim pozdravom za surprise. V najkrajšem času so bile mize obložene z vsemi mogočimi dobrotami, ki so jih prijazni obiskovalci s seboj prinesli. Kmalu smo bili vsi razigrane volje. V tem je pozvonil telefon in oglasil se je težko pričakovani vojak Stan Maly; njegova soproga Agnes je od veselja plakala in malo je manjkalo, da nismo mi drugi z njo.

Kmalu nato sta bila Stan in njegova triletna hčerka med nami v veseli družbi. Med nami je bil tudi nadaljni vojak, Joe Galinas, s svojo zaročenko Miss Juliana Skočir. Tudi on se je po dolgi odsotnosti vrnil z bojnih front ter nas onega večera prvič obiskal. Veselje je bilo torej popolno. Navzoči so bili: Mr. in Mrs. John Jurečič in hčerki, Mr. in Mrs. Bob Miller, Mr. in Mrs. Harry Alen, Mr. in Mrs. Stan Maly in hčerka, Mr. Joe Galina in Miss Julia Skočir.

Prisrčno se zahvaljujemo za prijazen in nepričakovan poset in za lep dar v obliki "Victory bonda." Najina iskrena želja je, da bi mogla izkazano naklonjenost ob priliki povrniti vsem skupaj in vsakemu posebej. Ako

kdaž katerega prinese pot na zapad, je iskreno vabljen, da naji obišče.

Mr. in Mrs. Joe Dremely,
804 So. 7th Ave., Tucson, Ariz.

Denver, Colo. — V obvestilo članom društva Sv. Jožefa, št. 21 ABZ, ki niso bili na letni seji, naj bo tu naveden odbor, ki je bil izvoljen za leto 1946: Frank Okoren, predsednik; Frances Ponikvar, podpredsednica; Steve Mauser, 3511 Humboldt St., tajnik; John Schutte, zapisnikar; Frank Omahen, blagajnik; Anton Jeršin, Jennie Janezich in Joe Perme, nadzorniki. — Člani so opozorjeni, da naj se po novem letu v vseh zadevah, ki se tičejo društvenega tajništva, obračajo na novega tajnika sobrata Mauserja. In priporočam vsem, da so točni s plačili asesmentov. Bratski pozdrav! — Za društvo št. 21 ABZ: Frank Okoren, tajnik.

Export, Pa. — Odbor društva št. 57 ABZ za leto 1946 je sledeč: Vincent Postich, predsednik; John Sever, P. O. Box 128, Export, Pa., tajnik; Andy Dri-njevič, blagajnik; Jacob Bele, zapisnikar. Društvena zdravniška sta dr. C. W. Dixon in dr. John Krick. Društvene seje se vršijo vsako drugo nedeljo v mesecu ob dveh popoldne na domu tajnika na Manor St.

John Sever,
tajnik.

Windber, Pa. — NAZNANILO IN ZAHVALA. — Žalostnih srosporočam znanec in prijatelj, da je dne 30. oktobra 1945, po dolgi bolezni v starosti 62 let preminil ljubljani soprogo, oziroma oče in brat Frank Mavri, Sr.

Nepozabni pokojnik je bil rojen v vasi Orehek, pošta Cerkno na Primorskem. V Ameriko je prišel leta 1907. Bil je član društva št. 204 ABZ, Windber, Pa. Bolehal je tri leta in pol za silicois. Pokopani je bil po katoliških obredih na Richland pokopališču, Richland Township.

Iskrena hvala članom društev in organizacij, sorodnikom, prijateljem in sosedom, ki so pokojnika obiskali na mrtvaškem odru, ki so prispevali vence in cvetlice in za naše zadušnice, ki so dali za pogreb potrebne avtomobile na razpolago, ki so nam poslali sožalje, ki so nas tolažili v urah žalosti, in ki so se udeležili pogreba. Vsem skupaj in vsakemu posebej naj bo izražena prisrčna hvala za vse izreke sožalja, naklonjenosti in pomoči.

Nepozabnemu soprogu, očetu in bratu pa naj bo lahka ameriška zemlja.

Zalujoči ostali: Agnes Mavri, soproga; Frank, sin (pogrešan v akciji); hčere: Frances A. N. C., Korea, Anne, Johnstown, Pa., Julia, Bronx, N. Y., Katherine in Mary, doma; Joseph, brat, Milwaukee, Wis.; pet sester v starem kraju.

Agnes Mavri.

Waukegan, Ill. — Vabilu sobrata Jevitza, predsednika društva št. 66 ABZ, da pridemo v Joliet na kegljaško tekmo, smo se bili odzvali v nedeljo 9. decembra. Tekmo med obeh skupinama so gledalci od obeh strani z zanimanjem zasledovali. Naša skupina, petih vrlih odpuščenih vojakov, je bila poražena od petih izvršnih kegljačev. Pa smo rekli: naj bo za enkrat; nič za to. Ta tekma je bila le nekako težbanje, da se naši fantje spet privadijo podirati lesene vojske. Zadnjih par let so operirali z drugačnimi krogli in napram drugačnim sovražnikom.

Sedaj po končani vojni, ko prihajajo domov naši fantje in dekleta, bi bilo lepo, da se spet oživijo sportne igre. Na ta način bodo naši bojevnik po težkih vojniških izkušnjah dobili nekaj

prilike za razvedrila. To je posebnostno važno zdaj v zimskem času. Sobratje v Jolietu so nam obljubili, da nam vrnejo naš poset in nas ob priliki posetijo v Waukeganu. Kličemo jim že v naprej: dobrodošli!

Predno končam, naj se še v imenu vse naše skupine, igralcev in spremljevalcev oziroma spremljevalk, zahvalim Jolietčanom za vso naklonjenost in gostoljubnost. Še posebej hvala sobratu in sestri John Jevitzi, sobratu in sestri Frank Vrančiču ter sobratu in Mrs. Frank Rogelj. Kadar pridejo v Waukegan, jim bomo skušali naklonjenost povrniti. Pa srečno novo leto vsem!

Anton Stanovnik,
tajnik društva št. 94 ABZ.

Madison, O. — Pri pregledovanju starih časopisov, ki jih imam sprejlene v mojem arhivu, mi je prišla v roke tudi 20 let stara izdaja Nove Dobe, namreč z dne 15. julija 1925. V isti številki našega glasila je tudi moj dopis iz Clevelanda, ki se prične: "Dvajset let je minilo, odkar sem bil zadnjič v Pennsylvaniji . . ." No, od takrat je nadaljnih dvajset let, in to, po mojem računu zneso 40 let, torej nekoliko manj, kot sem član naše slavne ABZ, bivše JSKJ. To je že precejšnja doba, če se jo skupaj vzame, ki se še posebej lepo glasi zato, ker v vseh teh letih sem bil pri prilično dobrem zdravju, ter nisem potegnil nikake podpore iz bolnišnicega sklada in seveda tudi ne iz "smrtniškega". S tem, mislim, smo lahko zadovoljni na obeh straneh, to je jaz in ABZ. Seveda, za večno ne bo šlo tako, dasi se za vsako malenkost ne javim bolnega; enkrat me bo pograbilo zares, in pojdemo tja, kjer ni muh. Pa si mislim, če drugi prestanejo, bom pa še jaz.

Drugi dopis sem pa napisal za Nobo Dobo 22. junija 1938, in sicer nekaj zgodovine iz mojih mladih let, od nasebine Claridge, Pa., in o tamkajšnjih rojakih, s katerimi smo skupno preživljali naša, zlata mlada leta. Se reče, saj sem še danes pravi mladenič. (Ah!) Mnogo mojih sobratov in prijateljev iz Claridge je že pomrlo, med njimi tudi Anton Yerina, ki je bil brat moje žene, in počiva že deset let v svobodni ameriški zemlji. Blag mu spomin!

Torej, kot vidite, bratje in sestre, se ne silim preveč pogosto z dopisi v naše glasilo Novo Dobo. Ko bi k društvu in sejem hodil, bi lahko večkrat kaj napisal, toda sem preoddaljen za posejanje sej društva št. 37 ABZ v Clevelandu. In moram reči, da mi je žal, kajti pri omenjenem društvu so taki fini fantje. Posebno predsednika imajo izvršnega, sobrata Charlesa Vrtovnika. On je menda tudi edini, ki me včasih obišče, in takrat je vselej prijetno. Komaj čakam pomladi, da se spet vidimo. Prav veselilo bi me, če bi se me naši sobrati spomnili z enim koledarčkom.

V prej omenjeni izdaji Nove Dobe, namreč iz 15. julija 1925, je tudi lep uredniški članek, z naslovom "Srednja pot, najboljša pot", in v katerem se čita: "Vsakdo je že slišal gori navedeni pregovor, toda še vedno je vreden, da se ga ponovi, ker je še vedno resničen. Marsikdo se je že kesal, ki je zavljal na skrajno desnico ali na skrajno levico, navadno je bil še najbolj zadovoljen tisti, ki je hodil zlati srednji pot". Te besede so res zlate. Ko bi se jih zavedali in bi hodili po tej poti vsi, danes ne bi bilo toliko preprirov in zavisti med slovenskim narodom. Naša Ameriška bratska zveza si je nadelala to lepo idejo in koraka svojo pot naprej, ne oziraje se na desno ali levo. Nikomur ne vsiljuje kakega določnega prepričanja niti ga nikomur ne brani. V njenih vrstah so lahko vsi bratje in sestre

brez ozira na razlike v osebnih prepričanjih. Zato organizacija tudi tako lepo napreduje. Prav tako jaz pustim v miru vse, pa naj si vsak pomaga kot si more. Zato, cenjeni bratje in sestre, le po tej poti naprej, in delujete še za nadaljni napredek Ameriške bratske zveze, tisti, ki imate priliko!

Ta dopis sem napisal, ker mi je bil prišel v roke dopis, napisan pred 20 leti, kot je zgoraj povedano. Želim vsem članom Ameriške bratske zveze, posebnostno pa še članom društva Sv. Janzeza Krstnika, št. 37 ABZ, srečno novo leto.

Frank Leskovec,
član društva št. 37 ABZ,
Hubbard Rd., Madison, O.

Chicago, Ill. — Zadnji četrtletni nobena kegljaška skupina imela popolno zmago. Vse je bilo dve proti eni, namreč: Huja-nova skupina 2, Dr. Grill 1; Liberty Bell 2, Gottliebova cvetličarna 1; Spolarjevi hoteli 2, Zefranov pogrebni zavod 1. V treh igrah so bili najboljši: Frank Poupa 544; Louis Dolomovich 490; Max Bruckman 473. V posameznih igrah pa: Frank Poupa 196; Louis Andreasich 176; Louis Dolmovich in Max Bruckman vsak po 167. V četrtlet, 27. decembra, to je zadnjič v tem letu, se bomo udarili po sledečem redu: Zefranov pogrebni zavod proti Gottliebovi cvetličarni, Spolarjevi hoteli proti Dr. Grill in Huja-nova gostilna proti Liberty Bell štev. 70, ABZ. Na ta večer bomo imeli nekaj posebnega, bodite pripravljeni.

Srečno in zadovoljno novo leto vsem, kegljavcem in kegljačicam pa boljše kegljanje, kot do sedaj.

John Gottlieb,
tajnik kegljarske lige.

Denver, Colo. — Kakor običajno vsako leto, tako bo tudi letošni Slovenci dom v Denverju priredili plesno veselico na starega leta večer, to je 31. decembra 1945, da bomo praznovali staro leto "ven" in novo, veselje leto, "notri". Zato prosim v imenu slovenske nasebine vse člane in članice ABZ v Denverju in okolici, da se te veselice gotovo udeležite tudi letos. Odkor se marljivo trudi, da bo vsem izvrstno postreženo, tako z dobriimi in okusnimi slovenskimi klobasami, katere bo zopet izdelal sobrat Malovrh, in z okusno potico, kakršno znajo peči edino naše Slovence. Poleg tega bomo pa imeli tudi izvrstno godbo, tako, da se bo vsak lahko izvrstno zabaval. Vstopnina bo samo \$1.00, in izven pijače, bo vse prosto.

Ves dobiček bo obrnjen za "grabbo novega in modernega Slovenskega doma v naši lepi nasebini, kajti istega v resnici potrebujemo. Zato še enkrat vlijudno priporočam, da se gotovo udeležite vsi, prav vsi, ter s seboj pripeljete tudi vaše prijatelje in znance.

Celokupni slovenski javnosti, zlasti pa še v Denverju in okolici voščim in želim srečno in zadovoljno novo leto!

Anthony Jersin,
predsednik S. D.

Pittsburgh, Pa. — Silvestrov večer je starodavni praznik. Stara navada in običaji so nam velevali, da se zadnji dan v letu malo razveselimo, da pozabimo križe in težave starega leta, obenem pa upamo, da bo novo leto prineslo veliko več zadovolj

Pismo iz zelene Štajerske

Zahvala za sprejeto obleko

Sheboygan, Wis. — Iz domovine sem prejela pismo dveh mladenk, ki se javno zahvaljujeta za sprejeto obleko, katero smo poslali od lokalne podružnice JPO-SS zadnjo zimo. Eni mojih obel sem priložila svoje ime in naslov, nisem pa pričakovala, da bo pošiljka prispela tako blizu mojega rojstnega kraja.

Marie Prislend.

Pismo se glasi:

St. Janž, 28. okt. 1945

"Dragi naši sorojaki Slovenci! Po štirih letih je zopet prišel glas naših bratov izseljenecv iz tujine. Po štirih letih sužnosti je tudi nam dana možnost, da malo pokramljamo z vami, sicer ne ustmeno, pa saj tudi papir prenese najiskrenjša čustva ljubezni, ki vkljub veliki daljavi še vedno gori med nami. Zato vam hočeva s tem pismom vsem skupaj, dragi rojaki, ki živite daleč proč od svoje rojstne domovine, izreči najpriskrnejši pozdrav.

"Čeprav ne pozna med vami nobenega, niti svojih sorodnikov, ki še morajo biti nekje, naju vendar veže vez iste krvi z vsemi. Hočeva vam izraziti ljubezni, ki jo rodi ta vez, ljubezni, ki je tudi vaša srca nagnila, da ste se spomnili nas v naših najtežjih dneh. Vaša pisma, ki so prva prispela v staro domovino, naslovljena na vaše sorodnike, so jasna pričča, da ste tudi vi ta štiri leta, za nas dolga, strašna leta, trpeli z nami isto bol, bol, katere vam niti nismo mogli pozožiti.

"Vi, dragi naši sorojaki tam v daljni Ameriki, ki niste videli strahot te vojske, niste mogli verjeti, kaj vse smo morali prestati. Koliko solza in krvi je prelil naš slovenski narod, ve samo Bog, ki edini mora to plačati. Pa ta leta so za nami, dal Bog, da se ne vrnejo nikdar več.

"Izrekava najpriskrnejšo zahvalo za pošiljko v obleki, ki smo jo prejeli. Posebej se morava zahvaliti zbirateljem in zbirateljicam, ki so se s požrtvovalnostjo in ljubeznijo mogli zbrati tako ogromno število vsakovrstnih oblačil, katere bodo našim izčrpanim ljudem zelo prav prišla.

"Tisoč najlepših pozdravov iz Zgornje Savinjske doline na Štajerskem.

"Pepca in Štefka Zabreznik."

Sobota popoldne v uradu za jugoslovansko pomoč...

(Anna P. Krasna)

Uslužbenec v uradu za jugoslovansko pomoč (American Committee for Yugoslav Relief) so obvezani delati ob sobotah le nekaj ur in tako je prostor okrog ene ure popoldne zapuščen in tih. Tak je bil tudi v soboto, 8. decembra... vse je odšlo, le mene je delo zadržalo. In ko človek ostane na delu sam, hiti... hiti, da se kar kadi izpod tipk. Hitim torej, pa naenkrat zazvoni telefon — neka Amerikanka bi rada vedela, kdaj bi prišli iskat nabrano blago. "Nabrali smo veliko," je dejala, "le pridite iskat. In pred 15. decembrom bomo nabrali še kaj."

Zahvalim se ji, zabeležim kar potrebno in sedem spet k delu... pa že spet brni telefon... To pot se oglasi mlada žena iz New Jersey. "Citata sem v 'Daily Workerju' o vaši kampanji za zbiranje obleke, pa sem se polotila zbirati in zdaj imam cel kup stvari. Ali bi prišli iskat?" V kratkem razgovoru mi je povedala, da ima dva majhna otroka in ji je nemogoče na kak drug način pomagati hrabremu ljud-

stvu Jugoslavije — zato pa je skušala zbrati, kolikor mogoče več obleke in drugih stvari. "Vsakdo izmed nas je dolžan nekaj storiti za jugoslovansko ljudstvo, ki se je tako vztrajno in s tolikimi žrtvami borilo proti nacifašizmu," je rekla čisto preprosto, brez govorniškega zanosa, brez pretiravanja, brez umetne prisiljenosti simpatiziranja... Tudi njej sem se zahvalila, in zabeležila njen naslov in drugo... In spet nazaj k strojkju...

Zdaj je vladal mir toliko časa, da sem mirno prevedla naslednje pismo:

"Čenjeni! To je težka, topla obleka in zelo rad bi videl, da bi jo dobil kak partizanski borec, ki znabiti sedaj dela kje zunaj na prostem ali v kaki mrzli stavbi. Zelo bi mi ustregli, če bi k obleki priložili noto za onega, ki jo bo prejel. V beležki povejte, da pošilja ta dar ameriški profesor, ki želi s tem odplačati majhen del dolga ameriškega ljudstva ljudstvu Jugoslavije za njegovo borbo proti fašizmu.

"Jako bi me tudi veselilo, ako pristavite, da bi rad prejel pismo od prejemnika mojega daru — ne pisma zahvale, pač pa na važno prijateljsko pismo. Bom sam poskrbel za prevod.

"Vsekakor mi sporočite, če ste prejeli zavoj, kakor tudi, če je srečno dospel še en drug zavaran zavoj, ki sem ga poslal pred par tedni. S pozdravi, Lloyd E. Thomas, University of Missouri, Department of Biochemistry, Columbia, Missouri."

Hotela sem takoj ustreči profesorji želji in napisati noto za neznanega borca, ki bo moral kmalu dobiti in nosil lepo rjavo obleko, katero je poslal "ameriški profesor." Sredi stavka je spet klical k pozornosti telefon... Spet neka ameriška žena, ki bi rada vedela, če bi mogla "posloviti" ali "pohčeriti" kako jugoslovansko siroto. Ne da bi jo napadeno razumela — želi le oskrbovati otroka z vsem potrebnim za obleko in slično od tukaj — saj pač vem, da otroka sem ne more dobiti, čeprav bi kaj takega z veseljem storila...

Dam ji, kolikor mi je mogoče pojasnila o tem in ji objubilim, da jo obvestimo natančneje pismente...

Zopet za nekaj minut mir, potem pa nenadno potrk na priprta vrata mlad človek in vpraša, če sme vstopiti. Objasni mi v kratkih besedah namen svoje obiska. Pravi, da ima nekaj lepih klasičnih del v angleščini in bi jih daroval za jugoslovanske študente, ki se uče angleščine. Drugega ne more dati, a to bi rad dal. Obenem pa bi rad navezal stike s kakim mladim jugoslovanskim človekom — za naobražencem naprednega duha...

Med pogovorom sem se le opazila, da je mladi človek pred menoj delno pohabljen, najbrž od otroške paralize. Čudila pa sem se njegovemu razglabljanju o svetovnih problemih... v nekaj stavkih je posegel nazaj do španske civilne vojne in povezal vsoto do kratko dobo mednarodnih homati v jasno prikazano celoto načrta za streljezbujajočih se ljudskih množic...

No, pa je uvidel, da sem zaposljena in se je poslovlil ter objubil, da se zopet zglovi in priinese knjige — jaz mu oskrbim zvezo z naobražencem v starem kraju, s takim, ki zna angleško... Ena briga več, pa se bo že kako uredilo...

Nazaj k delu, ponovno prekinjenem s telefonskimi klici in z obiski. Slovenka iz Brooklyna kliče in pravi, da je v svojem "Beauty Parlorju" nabrala nekaj obleke, naj pride kdo iskat in lahko ji tudi pošljemo kake letake in slično, pa tudi nabiralnik za pomoč jugoslovanski denici... Pridni naši Brooklyncenci!

Ravno pred poldnem so pripeljali več kot 1.500 funtov nabranih stvari. Seveda naši stari znanci: Musich, mladi Jerry Corel, Bertok, pa mali Bertok, ki

se je tudi mučil in pomagal nositi manjše zavojke na kup...

H temu znatnemu kupu je bilo tekom popoldneva dodanih še nekaj zavojek obleke in čevljev... Iz Welfare Islanda je prišla postarna ženska in prinesla sveženj obleke. "Morda ni prav vse v čisto dobrem stanju," je dejala, "pa ljudje, ki so dali, sami nimajo veliko, pomagati želijo."

Dve brhki mladi Amerikanki sti pustili tri precejšnje svežnje obleke in več parov čevljev kot za malčke. Imeli sta v avtu še nekaj blaga in sta pojasnili, da peljeta v skladišče za španske Lojaliste...

Visok človek, slovanskega izgleda je kar tiho prišel po veži in spustil na kup sveženj dobre obleke... Dejal je, da je njegovo ime že podpisano v knjigi, čemu bi spet beležili, saj ni tako reč nekaj ponošene obleke... Tako se je nadaljevalo do okrog polpetih popoldne. Namerjena sem bila v trgovino, da nakupim to in ono za božič, pa je minil popoldne v uradu in kar vesela sem bila, da sem imela priliko videti toliko dobre volje in simpatije do našega ljudstva v starem kraju... za božič se lahko nakupi, kadar je... zdaj je pomoč našim tamkaj prva. O tem so me še trdnjeje pričrli vsi ti ljudje, ki sem jih opisala zgoraj... Naj bodo v vzgled tudi tebi, rojak in rojakinja, ki lahko kaj žrtvuješ za naše od vojne obubožane brate in sestre v stari domovini.

SPLOŠNI TEDENSKI PREGLED

(Nadaljevanje s 1. strani)

ovira avtomobilski promet, pa tudi vlaki, busi in letala imajo zamude.

PROSTOVOLJCI

V prvih šestih tednih kampanje se je prostovoljno javilo za vojaško službo 262.953 mladih mož. Od teh jih je okrog 11% iz vrst civilistov, ki še niso bili v vojaški službi, nad 67% vpo-klicanih vojakov, ki so še v službi ali so bili pred kratkim odpušteni, in nekaj nad 22% vojakov redne armade, katerih termin je potekel, in so se obvezali za nadaljno službovanje. Obvezno novčenje je še v veljavi, pa bo morda v doglednem času odpravljen, če se za vojaško službovanje prijavi dovolj prostovoljcev.

MARSHALL NA KITAJSKEM

General George C. Marshall, bivši načelnik generalnega štaba v Washingtonu, je bil kot poseben ameriški poslanik poslan na Kitajsko, kamor je dospel pretekli teden. Njegova posebna naloga je, da skuša doseči sporazum med priznano kitajsko Čiang-Kajškovno vlado in tako zvanimi kitajskimi komunisti in s tem končati kitajsko civilno vojno.

VESTI IZ MOSKVE

Svoječasne govornice o Stalini novi boleznijo so bile brez podlage. Mož si je bil samo privoščil 10-tedenske počitnice na Krimu, odkoder se je nedavno vrnil v Moskvo pri najboljšem zdravju. Dne 19. decembra je sprejel v avdijenci ameriškega državnega tajnika Byrnesa, s katerim se je razgovarjal pod drugo uro. Za njim je sprejel v avdijenci tudi angleškega zunanjega ministra Bevinja. Konferenca med ameriškim državnim tajnikom Byrnesom, britiskim zunanjim ministrom Bevinom in ruskim zunanjim komisarjem Molotovom se nadaljuje.

NEMSKA ZAHRETNOST

Na sodnijski obravnavi nam pram 20 vrhovnih nacističkim veljakom v Nuernbergu so bile med drugim predložene zaplenjene nemške listine, iz katerih je razvidno, da je nemški zunanji minister Ribbentrop podpisal prijateljsko pogodbo z Jugoslavijo istočasno, ko se je

z Mussolinijem dogovarjal glede napada na Jugoslavijo. Daje, da so nemške ladje ob priliki napada na Norveško bile kamoflažirane kot angleške ladje z angleško zastavo in so tudi na norveške signale odgovarjale kot take.

SMRT ZNANSTVENIKA

V Moskvi je v starosti 77 let umrl dr. Vladimir L. Komarov, eden vodilnih botanistov in bivši predsednik Akademije znanosti. Komarov se je udeležil mnogih znanstvenih ekspedici in je spisal večje število knjig, posebno o rastlinstvu. Sovjetska vlada mu je pri njegovih znanstvenih raziskavanjih nudila vso možno pomoč in ga nagradila z mnogimi odlikovanji.

AVSTRIJSKA VLADA

Zavezniški koncil za Avstrijo je odobril novi avstrijski kabinet, ki ga tvorijo predstavniki ljudske stranke, socialistov in eni komunisti. Za predsednika republike je bil izvoljen socialist Karl Renner.

ŠPANJA MOLEDUJE

Španski poslanik v Londonu je nedavno prosil, da bi Anglija posredovala pri drugih velesilah, da bi bila Španija sprejeta v Organizacijo združenih narodov, kar je bilo odklonjeno že v San Franciscu in pozneje v Potsdamu. Britiški zunanji urad pa je posredovanje odklonil.

NEMSKA BESTIJALNOST

Iz nemških uradnih dokumentov, ki so bili predloženi zavezniškemu sodnemu tribunalu v Nuernbergu, je razvidno, da so Nemci delali poskušnje z zastrupljenimi krogli. Poskušali so jih na ujetnikih, katere so obstrleli v noge, kjer bi rane od navadnih krogel ne bile nevarne. Vseh pet obstrlejenih ujetnikov je po silnih mukah umrlo v približno dveh urah.

JUGOSLOVANSKA VLADA PRIZNANA

Vlada Zedinjenih držav je pretekli teden priznala sedanjo vlado v Jugoslaviji. Istotako je priznala novo jugoslovansko vlado britiška vlada. To znači obenem, da je Jugoslavija priznana kot republika.

DOPISI

(Nadaljevanje s 5. strani)

venke in skupni domači hiši, v Slovenskem domu, da sežemo drug drugemu v roke in si voščimo srečno novo leto, kakor ena velika družina, katere člani se počasi izmičejo iz naše sredine. Čisti dobicek pa je namenjen žrtvam zverinskih napadalcev na naš narod v stari domovini.

Program veselice bo zanimal stare in mlade. Za mladino bo igrala slavna "Duquesne Tamburica" v plesni dvorani, za nas pa, ki smo bolj vajeni domačega plesa, pa bomo imeli izvrstnega harmonikarja. Na razpolago bo domači prigrizek in tudi za suhagra ne bo ničesar manjkalo. Torej čemu bi šli iskat zabave po tujih, dragih klubih, ko se nam nudi tako izborna prilika užiti par veselih uric doma.

Poleg tega pa imamo še druge točke na mislih. Toda vsega ne bom opisoval. Vem pa, da bo vsak šel domov pomlajen za nekaj let, kajti samo to, da smo prišli vsaj enkrat skupaj, bo ostalo vsem v trajnem spominu in zavesti, da smo kot zavedni Slovenci storili našo sveto dolžnost in se z našim delom spomnili na naše krvave brate in sestre na rodni grudi.

Naj omenim še, da smo v tej zimski kampanji za zbiranje obleke, že prejeli približno štiri tone. Lahko si predstavljamo veselje naših "junakov v cunjah," ko bodo prejeli te stvari. Hvala vsem darovalcem in delavkam, ki vse lepo povežejo. Dalje so društva zopet darovala primer-

ne vsote za nakup zdravil in živeža. To dokazuje, da se naša naselbina zaveda svoje odgovornosti in da počasi izvršujemo svojo bratsko ljubezen.

Torej na veselo svidenje na Silvestrov večer!

Frank Oblak.

Duluth, Minn. — V tem zaključnem mesecu leta 1945 sem spet nekoliko potoval po bližnjem železnem kroguju Minnesote, kjer sem srečal več starih znancev. Naselbina Chisholm je po dolgem prizadevanju prišla do Slovenskega narodnega doma. Dosedanji župan Chisholma, Mr. Gornick, je bil ponovno izvoljen.

V St. Mary's bolnišnici je prišel na operacijo rojak Jerry Zeleznikar, član ABZ. Tu smo imeli nekaj mrzlih dni, zdaj pa se je vreme izboljšalo in snega je malo.

Matija Pogorelec.

Helper, Utah. — Na letni seji društva Carbon Miner, št. 168 ABZ, ki se je vršila 9. decembra, je društvo dalo zaupnico staremu odboru. Izvoljeni so bili vsi dosedanja odborniki z izjemo podpredsednika in reditelja. Odbor za leto 1946 je sledeč: Joe Kochevar, predsednik; Anton Kokal, podpredsednik; John Yakovich, tajnik in blagajnik; John Skerl, zapisnikar; Stefan Potočnik, reditelj.

Članom priporočam, da v prihodnjem letu v večjem številu prihajajo na seje, kakor so prihajali na mesečne seje v tekočem letu. Na seji tudi lahko plačajo svoje asemble, da nimajo potem posebnih poti do mene zaradi asembla. Seje se vršijo vsako drugo nedeljo v mesecu ob 2. uri popoldne v dvorani Johna Skerla v Spring Glenu.

Člani naj pomnijo, da asemblam morajo biti plačani do zadnjega dne v mesecu. Bratski pozdrav in srečno novo leto vsem! — Za društvo št. 168 ABZ: John Yakopič, tajnik.

Cleveland, O. — Od mojega strica Franca Znidaršiča, Dr. škoče, št. 28, pošta Zagorje na Pivki, pri St. Petru na Krasu, sem 12. decembra dobila prvo pismo po vojni. Pismo je datirano 4. novembra in je bilo poslano priporočeno. Znamke na pismu so italijanske, toda pregledano je bilo samo po slovenski vojni cenzuri. Vsebinska pisma je sledeča:

"Predraga Francka! Z veseljem ti naznanjam, da smo prejeli tvoje drago in zaželeno pismo. Ne moreš si misliti, kako smo ga bili veseli. Solze veselja so padale, ko smo ga brali. Nikoli nismo pričakovali, da bomo od tebe pismo dobili. Še poznamo se ne, ker ti si v Ameriki rojena ter ne veš o nas drugega, kakor kar ti je tvoja draga mamo povedala. Pa si tako dobra, da si se spomnila na nas in nam pisala.

"Draga Francka, srčna ti hvala za tvojo prijaznost. Drugega se ne morem zahvaliti, kakor da ti želim: bodi srečna med srečnimi!

"Zdaj ti pa želim nekoliko opisati naše življenje v zadnjih štirih letih. Med najbolj nesrečne se ne moremo šteti, ker dosti jih je bilo še bolj nesrečnih kot smo bili mi. Vendar smo dosti hudega in strašnega prestali. Naši sovražniki so nam prizadeli mnogo krivic in povzročili mnogo strahu, vendar smo, hvalabogu, vse srečno prestali in ostali vsi živi. V velikem pomankanju tudi nismo bili, čeprav smo samo od mojih rok in moje zasluzke živeli. Pa kaj bi bilo pomagalo, če bi bili tudi vsega dosti imeli, ker smo bili vedno v strahu pred sovražnikom. Zvečer smo šli spat, pa nismo nikdar vedeli, če bomo drugo jutro še živi. Pa to ni bilo samo en dan, en mesec ali eno leto; take strašne reči so trajale polna štiri leta.

Že smo bili do kraja obupani in nismo na drugo mislili kot na smrt. To smo imeli štiri leta vedno pred očmi. Pomisli, kakšno je bilo to naše življenje. Grozilo so nam vedno, da nas bodo pobili in požgali naše hiše in domovja. In v našem najhujšem strahu, ko so nam že napovedali, da nas bodo vse poklali in naše domove požgali, nam je zasijal krasni dan SVOBODE!

"To je bilo dne 27. aprila 1945, ko so prišli naši hrabri borci partizani, pregnali sovražnika, nas rešili in osvobodili 26-letnega suženstva. Kdo so bili naši največji sovražniki, tega ne bom tukaj navajal, ker še ni čas za to. Zahvaliti pa se moramo samo našim vojakom partizanom in odličnemu vodji partizanske vojske, maršalu Titu, ter zaveznikom: Rusiji, Ameriki in Angliji, da so nas rešili gotovega pogina.

"Sedaj smo v družini trije: jaz, moja žena in sin Karel, to je naš najstarejši sin. On ni bil vojak, le zadnjih par mesecev je bil pod orožjem in sedaj je spet doma. Drugi sin, Franc, je umrl v Reki pred 12 leti. Hči edinka je v Argentini, poročena. Najmlajši, Miroslav, je pa še vedno pri vojakih. On je vojak že sedem let in osem mesecev. Bil je vojak v Italiji, potem v Afriki, prišel je čez Bosno in Dalmacijo domov; dasiravno je bil vedno v borbah, ni bil nič ranjen. Sedaj je še vedno pri vojakih, oddaljen 93 kilometrov od nas; pa nič zato, samo, da je živ in zdrav in da je v naši vojski.

"Pišeš, da bi nam rada kaj pomagala. Potrebujemo res vsega, ali jaz bi te najprej prosil, če bi nam mogla poslati kaj obleke, perila in čevljev. Tega smo najbolj potrebni. Oprosti mi, da te s tem nadlegujem.

"Torej, tvoja ljuba mama, moja draga sestra je umrla. Sprejmi moje in moje družine sožalje. Z njo sva se vedno najboljše razumela. Naj počiva v miru. Kaj pa sestra Johana, ali je še živa? Prosim, če bi bila tako prijazna, da bi pisala sestri moje žene: Fanny Pristou, Box 26, Export, Pa. Pisal sem ji pred enim mesecem, pa nisem dobil nič odgovora. Sprejmite pozdrave Ti, Tvoj mož in sinček, od moje žene Amalije, mojega sina Karla in od mene, Tvoje strice — Franca."

Frances Erzen.

Ely, Minn. — Prejela sem dve pismi iz Cerkelj pri Kranju na Gorenjskem in eno dopisnico iz Britofa pri Kranju. Vsebinsko pošiljam Novi Dobi, da bodo čitali tudi drugi rojaki iz Gorenjske. Pismo, ki mi ga je pisala sestra Ivana Drobun iz Cerkelj pri Kranju, je datirano 8. septembra 1945 in se glasi:

"Draga sestre! Tvoje pismo sem prejela z največjim veseljem. Dolga štiri leta nismo mogli pisati, niti v Ljubljano ne. Tudi nismo, smeli mi tja ali oni do nas; tako hudo smo bili ločeni. Pa nobena stvar na svetu ne trpi večno in tudi to je minilo. Upamo, da zdaj bo lepše na svetu.

"Veliko je trpela naša domovina. Koliko so morali nekateri prestati, in koliko jih je padlo! Ravno tukaj pri nas nismo bili toliko prizadeti, toda Dolenjska in Štajerska sta grozno trpeli. Mene je vojna precej prizadela; prvo leto je Mica umrla, stara 17 let, drugo leto je moral pa Francel iti v vojsko, star 18 let. Potem so pa Jožeta zaprli v najhujši lager. Tri mesece nisem vedela, kje je. Potem je pisal, da sem mu lahko pisala in pakete pošiljala. Ne morem povedati, kako mi je bilo hudo. Francel je pa tudi 23. januarja zadnjikrat pisal, potem pa nismo vedeli, ali je živ ali mrtev ali je ujet v Rusiji. Šele letos maja smo dobili pismo, da je živ in v domovini; zdaj večkrat piše.

"Tvoje pismo, ki si ga pisala pred vojno, sem dobila šele, ko je vojna že štiri mesece trajala. Zdravi smo, hvalabogu. Andrejevi so še v Britofu, pa on ni več v tovarni, ampak je profesor; Milka je pa učiteljica. Manca je tudi zdrava, samo zelo se je postarala v teh štirih letih. Bilo jim je zelo težko, posebno zaradi hrane. Ni bilo ne bele moka, ne sladkorja, ne mleka, ne masti. Zelo je bila vesela, če smo ji mogli na skrivaj kaj poslati. Pa je bilo hudo, ker nihče ni bil pravičen; ker so bili vsi lačni, so si od takih pošilk polovico ali pa še več prilastili, čeprav je bil vsak posebej plačan. Sedaj pa vas vse prav lepo pozdravljam in prosim, da kaj kmalu spet pišeš. — Tvoja sestra Ivana."

Drugo pismo sem prejela 25. oktobra. Pisala sta ga hčerka in sin moje sestre, in se glasi: "Draga teta! Po dolgem času se spet lahko pismeno pogovorimo. Pod okupatorjevo trdo roko se ves čas nismo mogli gibati, kakor bi bili radi. Zdaj, ko nam je zasijala luč svobode, se moremo spet oglasiti, da boste vedeli, da smo še živi, če pride to pismo do vas. Mi smo vsi zdravi in upamo, da ste tudi vi. Vreme je lepo in žito smo že vse zmašinali; bila je kar dobra letina. Vas prav lepo pozdravljam — Francka."

"Draga teta! Francka ne ve nič več, bom pa jaz nadaljeval. Dne 21. junija sem prišel iz koncentracijskega taborišča Mathausen. Gotovo ste že slišali, kake dobrote so tam delili. Stric France je doma in vas vse lepo pozdravlja. Ali je vse Vencel bil doma ali je bil vojak? Naš Francel se še ni vrnil domov; se je kar navadil po svetu vandrat. Bil je v Nemčiji in v Rusiji in pred kratkim smo dobili pismo od njega iz Srbije; piše, da se kmalu vidimo. Naša Mica je umrla 24. marca 1942. Pri nas nimamo duhovna; ravno zdaj se gre za to, da dobimo nazaj tastarega župnika. Ko se mama pripravi, vam bodo toliko napisali, da bo papirja zmanjkalo. Vas vse lepo pozdravim — nečak Jože."

Brat Andrej Kalan, ki je profesor v Kranju in stanuje v Britofu, pa mi na dopisnici piše sledeče: "Ljuba sestra in Tvoji! Po letih strahot in grozot, ki pa smo jih le srečno prestali, smo zaživeli novo življenje v Titovi Jugoslaviji. Vsi od naše rodbine smo odnesli glave, čeprav je šla trda. Tri in pol meseca sem bil v Begunjah; Jerasov. Jože pa podrgovo leto v Mathausnu. Švabski polom ga je rešil gotove smrti. Jerasov Francel je prišel preko Nemčije in Rusije v naše partizane in še služi jugoslovansko vojsko. Brat Francel je prišel decembra iz Nemčije, da se je rešil pred najhujšim. Manca živi še v pokojju in Ljubljani. Za Vaše pozdrave in sporočilo, da ste srečni, hvala! Tvoj brat — Andrej."

V pojasnilo naj omenim, da je moj brat France bival nad 40 let v Nemčiji; kako je bil toliko srečen, da je ušel najhujšemu in prišel domov, ne pišejo. Manca in Ivana sta moji sestri, Francel je sin sestre Ivane, Mica je bila pa njena hčerka. Profesor Andrej Kalan je moj brat in Milka je njegova žena.

Naj živi nova, svobodna Jugoslavija in naj zasijejo tako hudo preskušeni slovenski narodu lepši časi!

Angela Zergaj,
Box 233, Ely, Minn.

VLOGE

v tej posojilnici
zavarovane do \$5,000.00 po Federal
Savings & Loan Insurance Corporation,
Washington, D. C.
Sprejemamo osebne in družbene
vloge

LIBERALNE OBRESE
St. Clair Savings & Loan Co.
6235 St. Clair Avenue. HEND. 5670